

Opiskelijoiden kiinnostus kotipalvelutyötä kohtaan - esimerkkinä ApulaisAkatemia

Erma, Harri

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Leppävaara

Opiskelijoiden kiinnostus kotipalvelutyötä kohtaan - esimerkkinä ApulaisAkademia

Harri Erma
Palvelun tuottamisen ja joht. ko.
Opinnäytetyö
Tammikuu, 2012

Erma, Harri

Opiskelijoiden kiinnostus kotipalvelutyötä kohtaan - esimerkkinä ApulaisAkademia

Vuosi	2012	Sivumäärä	53
-------	------	-----------	----

Opinnäytetyö käsittelee kotityöpalvelualaa ja opiskelijoiden kiinnostusta alaa kohtaan. Opinnäytetyön aihe on saatu toimeksiantona Evidencia Oy:ltä. Evidencia Oy on lanseeraamassa uutta kotityöpalveluja tuottavaa palvelukonseptia, jota tässä työssä kutsun nimellä ApulaisAkademia. Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa opiskelijoiden kiinnostusta ApulaisAkatemian tarjoamaa kotipalvelutyötä kohtaan. Opinnäytetyön ensisijaisena tavoitteena oli selvittää ApulaisAkatemian houkuttelevuutta työnantajana. Toissijaisena tavoitteena oli tämentää ApulaisAkatemian rekrytointin kohderyhmää.

Opinnäytetyön teoreettisessa osassa esitellään kotityöpalveluala sekä tarkastellaan sen yleistä kiinnostavuutta työnantajana. Näin saatiin vertailukohta, johon ApulaisAkatemian kiinnostavuutta voitiin verrata. Tämän lisäksi teoriaosassa tarkastellaan opiskelijoiden työssäkäyntiä sekä niitä asioita, joita opiskelijat/nuoret pitävät työelämässä tärkeinä. Viitekehyksen avulla saatiin rajattua tutkimuksen kohderyhmä. Lisäksi voitiin määritellä ne keskeiset asiat, joita opiskelijoilta kannatti tutkimuksessa kysyä.

Tutkimuksen aineisto kerättiin strukturoidulla kyselylomakkeella Laurea-ammattikorkeakoulussa. Tutkimukseen osallistui 43 palveluiden tuottamisen ja johtamisen ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijaa. Aineisto analysoitiin Excelillä.

Tutkimusten tulokset osoittivat, että noin joka kolmas opinnäytetyön tutkimukseen osallistuneista opiskelijoista voisi tehdä kotityöpalvelualan töitä opintojensa ohella. Tuloksista havaittiin, että jos vastaajat saisivat itse määritellä mitä kotityöpalvelualan töitä tekee, yli puolet heistä olisi valmiita tekemään kotipalvelutöitä opintojensa ohella. Siivoustyötä tekisi mielellään vain joka kymmenes vastanneista. Näin ollen kotityöpalvelualan työtehtävien kiinnostavuus näyttää vaihtelevan suuresti.

Miltei yhdeksän kymmenestä vastaajasta piti ApulaisAkatemian toimintamallia kiinnostavana tapana hankkia ansioita. Hieman yli puolet vastanneista voisi hakea ApulaisAkatemiasta työpaikkaa. Tämän perusteella voidaan todeta, että ApulaisAkatemian toimintamalli lisää kotipalvelutyön houkuttelevuutta.

Tutkimuksen tulosten perusteella todettiin myös, että kotipalvelutyöt kiinnostavat eniten opiskelijoita, joilla on vähän työkokemusta. Tämä opiskelijoiden joukko löytyy todennäköisimmin ensimmäisen vuoden korkeakouluopiskelijoiden joukosta. Tulosten perusteella voidaan myös sanoa, että ApulaisAkatemiasta eniten kiinnostuvat opiskelijat löydetään luultavasti niiltä koulutusaloilta, joiden sisältö vastaa ApulaisAkatemian tarjoamaa työtä. Näiden tietojen perusteella Evidencia Oy pystyy tämentämään rekrytointin kohderyhmää.

Asiasanat: Kotityöpalvelu, kotityöpalvelualan kiinnostavuus

Erma, Harri

The Attraction of Household Service Work for Students – Case ApulaisAkatemia

Year 2012

Pages

53

The subject of the thesis is services in the field of household work and how appealing it is to students. The study was commissioned by Evidencia Oy. Evidencia Oy is launching a new concept of service work, which provides services in the field of household work. This service is referred to as ApulaisAkatemia in this thesis. The purpose of this thesis was to research how interesting students experience this type of service work. The main objective of the thesis was to examine how appealing ApulaisAkatemia would be as an employer. The secondary objective was to define the focus group for recruitment.

The theoretical part of the thesis presents the concept of household service work and examines the field's attractiveness as an employer. This examination provided a framework to which ApulaisAkatemia attractiveness was compared. In addition, the theoretical part examines students' work life and what young people and students consider important in work life. The target group for the study was thereby outlined and the relevant questions drawn up.

The material for the study was collected by a structured questionnaire and it took place in Laurea University of Applied Sciences. 43 first and second year students answered the questionnaire. The gathered material was analyzed by using Excel.

The results of the research indicate that a third of the participants would be willing to carry out household work alongside their studies. The results also showed that if the students could determine the type of household work they would be doing, over half of the students would be willing to conduct household work alongside their studies. Only a tenth of the students would be willing to do cleaning work. This shows a dramatic alternation in the attractiveness between different types of household work.

Almost nine out of ten considered the blueprint of ApulaisAkatemia an interesting way to make earnings. Half of the respondents would be willing to apply for a job in ApulaisAkatemia. With these results, it can be said that the blueprint of ApulaisAkatemia increases the attractiveness of household work.

According to the results of the research, it was noted that students with a small amount of work experience found household work most interesting. This group of students consists of first year students. The results showed that students, whose studies correspond to the type of work ApulaisAkatemia offers, are most interested in working in ApulaisAkatemia. With this information Evidencia Oy will be able to define the target group of their recruitment.

Keywords: household service, attraction of household service work

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Kotityöpalvelu	8
3	Kotityöpalvelualan kiinnostavuus.....	10
4	Opiskelijoiden työssäkäynti ja suhtautuminen työelämään	12
	4.1 Opiskelijoiden työssäkäynti.....	12
	4.2 Opiskelijoiden suhtautuminen työelämään	14
5	Tutkimuksen toteuttaminen ja tutkimusmenetelmien valinta.....	16
	5.1 Tutkimustehtävä ja tutkimusongelmat	16
	5.2 Kvantitatiivinen tutkimusote ja survey-tutkimus	17
	5.3 Aineiston hankinta ja analyysi	19
	5.4 Tutkimuksen toteutuksen kuvaus.....	20
6	Tulokset	20
	6.1 Vastaajien suhtautuminen työelämään	20
	6.2 Kotityöpalvelualan tunnettuus ja kiinnostavuus.....	21
	6.3 ApulaisAkatemian kiinnostavuus	21
	6.4 Avoimet kysymykset	22
	6.5 Tulosten tarkastelu	22
	6.6 Tulosten luotettavuus	26
7	Kehitysehdotukset	27
8	Johtopäätökset	28
	Lähteet	29
	Kuviot	30
	Taulukot	31
	Liitteet	32

1 Johdanto

Opinnäytetyön aiheena on kotityöpalveluala ja opiskelijoiden kiinnostus alaa kohtaan. Opinnäytetyön aihe on saatu toimeksiantona Evidencia Oy:ltä. Evidencia Oy on lanseeraamassa uutta kotityöpalveluja tuottavaa palvelukonseptia, jota tässä työssä kutsun nimellä ApulaisAkatemia. Kotityöpalvelut ovat eri-ikäisten, eri elämäntilanteessa ja eri ympäristöissä elävien ihmisten ja kodin arjen työtehtävien hoitoa, joka ei edellytä terveydenhoidollista koulutusta. (Härkki, Sali, Kivimäki, Tamminen, Varpanen & Leppänen 2007, 6).

Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa opiskelijoiden kiinnostusta ApulaisAkatemian tarjoamaa kotityöpalvelutyötä kohtaan. Lopputuotoksena syntyy tutkimus, jonka tulosten perusteella Evidencia Oy voi tehdä päätöksiä rekrytointikampanjan menetelmistä ja luonteesta. Tutkimuksen tuloksen perusteella Evidencia Oy voi tehdä myös tarvittavia muutoksia ApulaisAkatemian konseptiin. Tutkimuksen toissijaisena tavoitteena on selvittää, mihin opiskelijaryhmään ApulaisAkatemian rekrytointi kannattaa erityisesti kohdentaa.

ApulaisAkatemia on Evidenciasta ulkoistettu, opiskelijavoimin toimiva kotityöpalvelualan yritys, josta voi tilata apua kodin töihin. ApulaisAkatemian yritysmuoto on osuuskunta, ja sen jokainen työntekijä on myös sen omistaja. Asiakas voi ostaa ApulaisAkatemialta apua lyhytkestoisiin ja satunnaisiin kotitöihin, kuten siivoukseen, vaatteiden huoltoon (esim. paitojen silittämiseen) tai jopa lastenkutsujen organisoimiseen. Toimeksiantoja voi sopia myös säännöllisiksi, tästä esimerkkinä esimerkiksi viikkosiivous. Palvelu on suunnattu helsinkiläisille. Kohderyhmänä ovat erityisesti kiireiset työssäkäyvät ihmiset.

Evidencia tuottaa ApulaisAkatemialle kaikki tarvittavat tukipalvelut ja veloittaa palveluistaan sovitun prosenttiosuuden ApulaisAkatemian myynnistä. Opiskelijoilla on tilaisuus satunnaisiin ansioihin ja samalla, yrityksen omistajina, mahdollisuus kartuttaa jaettavia voittovaroja.

Evidencia Oy:n teettämän markkinatutkimuksen mukaan ApulaisAkatemialle on asiakkaiden keskuudessa kysyntää. ApulaisAkatemia ei kuitenkaan voi aloittaa asiakasmarkkinointia ennen kuin sillä on työntekijöitä. Rekrytointiin taas liittyy uskottavuus- ja ymmärrettävyysongelma, koska mitään toimintaa ei vielä ole.

Evidencia Oy:ssä ongelma on päätetty ratkaista niin, että ennen ApulaisAkatemian lanseeraamista kartoitetaan työntekijöiden (opiskelijoiden) kiinnostusta ApulaisAkatemiaa kohtaan. Ovatko opiskelijat halukkaita tekemään kotityöpalvelutöitä? Kiinnostaako opiskelijoita osakkuus osuuskunnassa? Miten opiskelijat suhtautuvat työn epäsäännöllisyyteen? Evidencia Oy on antanut minulle tehtäväksi selvittää vastauksia mm. näihin kysymyksiin.

Yksittäisen työnantajan kiinnostavuutta ei ole aikaisemmin tutkittu. Näin ollen, tutkimuksen laatimisessa ei voitu hyödyntää aikaisempia tutkimuksia. Jotta tutkimus tuottaisi toimeksiantajalle mahdollisimman paljon hyötyä, oli siis ensin löydettävä jokin vertailukohta, johon ApulaisAkatemian kiinnostavuutta voitiin verrata. Vain näin pystyttiin tekemään todellisia johtopäätöksiä yrityksen houkuttelevuudesta. Teoriaosan ensimmäisessä osassa on ensin esitelty kotityöpalveluala. Tämän jälkeen käsitellään palvelualan houkuttelevuutta. Alan yleistä houkuttelevuutta tutkimalla saatiin rakennettua vertailukohta, johon ApulaisAkatemian kiinnostavuutta voitiin verrata.

Suomessa on noin 575 000 kahdeksantoista vuotta täyttänyttä päätoimista opiskelijaa (Opiskelijoiden työssäkäynti 2009, 1). Tähän joukkoon mahtuu varmasti runsaasti niitä opiskelijoita, joita ApulaisAkatemian tarjoama työ ei kiinnosta lähtökohtaisesti lainkaan. Toiseksi, oli siis selvitettävä miltä opiskelijajoukolta ApulaisAkatemian kiinnostavuutta kannattaa kysyä. Teoriaosan toisessa osassa käsitellään tilastoa, jossa on esitelty opiskelijoiden työssäkäyntiä. Tämän tilaston avulla pystyttiin rajaamaan tutkimuksen kohderyhmä ja kartoittamaan ne opiskelijoiden taustatekijät, joilla saattaa olla vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen.

Kolmanneksi, tutkimuksen laadun kannalta, oli oleellista määritellä mitä tutkittavalta kohderyhmältä kannattaa kysyä. Teoriaosan toisessa osassa käsitellään tutkimusta, jossa esitellään suomalaisten suhtautumista työelämään. Tästä tutkimuksesta saatiin johdettua kolme keskeistä asiaa, joita tämän opinnäytetyön tutkimuksen kohderyhmä pitää tärkeinä työelämässä. Tutkimuksen kysymykset aseteltiin näistä kolmesta näkökulmasta. Näin voitiin varmistaa, että kohderyhmältä ei kysytty epäolennaisia asioita.

Luvussa viisi käsitellään varsinaista tutkimusta. Ensin esitellään tutkimuksen tutkimusmenetelmä ja -tehtävä sekä tutkimusongelmat. Luvussa kuusi esitellään tutkimuksen tulokset. Lopuksi käsitellään tuloksista tehdyt keskeiset kehitysehdotukset ja johtopäätökset.

2 Kotityöpalvelu

Käsite kotityöpalvelu syntyy, kun kotityö hankitaan kodin ulkopuolelta. Kotityöpalvelut ovat eri-ikäisten, eri elämäntilanteessa ja eri ympäristöissä elävien ihmisten ja kodin arjen työtehtävien hoitoa, joka ei edellytä terveydenhoidollista koulutusta. (Härkki ym. 2007, 6.)

Kotityöpalvelun perinteisiä tehtäväalueita ovat kotisiivous, tekstiili- ja vaatehuolto, ruoanvalmistus, pihan ja puutarhan hoito, erilaiset kodin kunnostus- ja huoltotehtävät, henkilökohmainen avustaminen kuten pukeutumis- ja peseytymis- ja ulkoiluapu sekä asiointi- ja kauppa- palvelut (Härkki ym. 2007, 5.) Kotien uudet tarpeet ovat luoneet kysyntää myös esimerkiksi kodin atk- ja digitukitaidoille. Kotityöpalvelun ammattitehtäviin kuuluu selvittää erilaisia asioita internetin kautta, hoitaa esimerkiksi lomakkeiden toimittamista viranomaisille sähköisesti tai laatia asiointivaltakirjoja vaikkapa pankkiasiointiin. Etenkin seniorikodeissa tietokoneita hyödyntävät palvelut ovat asiointiapuun verrattavaa, kotien arjen sujumista tukevaa palvelua. (Kotityöpalveluala 2009.)

Kotityöpalveluja tuottaa julkinen ja yksityinen sektori. Verovaroin kustannettavia kotityöpalveluja kutsutaan kotipalveluksi. Kotipalvelulla tarkoitetaan kunnan järjestämiä palveluja avun tarpeessa oleville asukkailleen arkielämästä selviytymiseksi. Julkinen sektori tuottaa kotipalveluita itse tai ostaa kotipalveluita ostopalveluna. Tällöin palvelun tuottajana on yksityinen sektori. Kotipalvelu sisältää kodinhoitotyön lisäksi myös terveydenhoidon. Resurssien puutteen vuoksi julkinen sektori pystyy nykyisin kuitenkin tuottamaan vain välttämättömimmän terveydenhoitotyön. Niinpä kotipalvelusta on jouduttu rajaamaan kodinhoito pois ja kotipalvelu-käsitteen tilalla käytetään nykyisin yleisesti käsitettä kotihoito. (Härkki ym. 2007, 5.)

Koska julkinen sektori ei ole enää pystynyt resurssipulan vuoksi tuottamaan tarvittavia kodinhoitopalveluita, se on joutunut turvautumaan toimenpiteisiin yksityisen kotityöpalvelumarkkinan synnyttämiseksi. Keskeisin toimenpide on kotitalousvähennys. (Härkki ym. 2007, 8.)

Kotityöpalveluiden kysyntä on kasvanut merkittävästi 2000-luvun aikana. Suomalaisista kotitalouksista jo 25 % ostaa kotityöpalveluita. Suurin asiakasryhmä on työssäkäyvät lapsiperheet, jotka haluavat ostaa kotisiivousta. Palveluja ostetaan, jotta perheelle jäisi enemmän yhteistä vapaa-aikaa. Oletettavaa on, että kysyntä kasvaa edelleen, sillä työelämä vie vanhemmilta yhä enemmän aikaa. (Kotityöpalveluala 2009.)

Suurimpana yksittäisenä syynä kotityöpalveluiden kysynnän kasvuun pidetään vuonna 1997 kokeiluun otettua ja vuonna 2001 vakinaistettua kotitalousvähennystä. (Kotityöpalveluala 2009.) Kotitalousvähennys on verotuksessa tehtävä vähennys. Kotitalousvähennystä saa koto-

na teetetystä työstä. Enimmillään kotitalousvähennyksen suuruus on 2000 € henkilöä kohden (vuonna 2012). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö. Kotitalousvähennys merkitsee tavanomaisen kotitaloustyön ostopalvelun hinnasta 45 % suoraan verosta vähennyksenä. (Kotitalousvähennys 2012.)

Kotitalousvähennystä verotuksessa käyttäneiden kotitalouksien määrä on kasvanut 2000-luvun alusta 40-50 prosentin vuosivauhtia. Vuonna 1998 20 000 suomalaista käytti 8 miljoonalla eurolla kotitalousvähennystä. Vuonna 2005 käyttäjien määrä oli noin 230 000 ja he ostivat kotityöpalveluja kotitalousvähennyksellä yli 213 miljoonalla eurolla. (Härkki ym. 2007, 8.) Kotitalousvähennystä käyttävät eniten taloudet, joiden vuositulot ovat yli 60 000 euroa. Nämä taloudet ostavat tuotetuista kotityöpalveluista noin puolet (Niilola & Valtakari, 2006, 70).

Kasvanut kysyntä on luonut kotityöpalvelualalle runsaasti työpaikkoja. Vuonna 2005 alalla työskenteli arviolta noin 8000 henkilöä. Alalla työskentelevien määrää on kuitenkin hankala arvioida, sillä kotityöpalveluita tarjoavat yritykset toimivat useilla eri toimialoilla. Arviolta noin puolet alalla toimivista on yrittäjiä ja puolet heidän palveluksessaan olevia työntekijöitä. Kotityöpalvelujen työllisyystilanne on hyvä, ammattitaitoisista tekijöistä on jopa pulaa (v. 2009). Alan työllisyyttä ylläpitää palveluiden luonne, sillä perustyön kuten kotisiivouksen tarve on jatkuva suhdanteista riippumatta. (Kotityöpalveluala 2009.)

Kotityöpalveluiden yksi suuri käyttäjäryhmä ovat yli 75-vuotiaat seniorit (Härkki ym. 2007, 9). Valtion tavoitteena on, että yli 90 prosentin osuus 75 vuotta täyttäneistä kansalaisista asuisi kotonaan, tarvittaessa erilaisin tukijärjestelyin (Varjonen, Aalto & Leskinen 2005, 7). Vuonna 2030 suomalaisista yli 25 prosenttia on yli 65-vuotiaita. On siis todennäköistä, että kotityöpalvelujen markkinaosuudet kasvavat tulevaisuudessa edelleen, sillä julkisen sektorin resurssien lisääminen vastaamaan ikääntymisestä aiheutuvan palvelujen tarpeeseen ei ole realistista. Yksityisistä kotityöpalveluyrittäjistä on tulossa entistä merkittävässä määrin julkisen sektorin palvelujen täydentäjä. (Härkki ym. 2007, 8.)

Seuraavalla sivulla olevassa kuviossa (1) on avattu kotityöpalvelu-käsitettä.

Kuvio 1: Kotityöpalvelu

Kotityöpalvelualan keskeisiä tehtäväalueita ovat asiakkaiden kotona tapahtuvat erilaiset kunnostus- ja huoltotyöt, siivous ja tekstiilihuolto, henkilökohtainen avustaminen, sekä suuri määrä erilaisia kodinhoitoon liittyviä töitä. Kotityöpalveluita tuottaa sekä julkinen että yksityinen sektori. Kotitalousvähennys on synnyttänyt yksityisen kotityöpalvelualan markkinan, joka korvaa julkisen sektorin kotityöpalveluiden tuotantovajetta.

3 Kotityöpalvelualan kiinnostavuus

Kotityöpalvelualan tai yksittäisen kotityöpalvelualan yrityksen kiinnostavuutta työnantajana ei ole tutkittu. Näin ollen, ei ole olemassa vertailukohtaa, johon ApulaisAkatemian kiinnostavuutta voidaan verrata. Vertailukohta on tärkeä, jotta voidaan tehdä johtopäätöksiä ApulaisAkatemian konseptin vaikutuksesta sen kiinnostavuuteen. Niinpä vertailukohta jouduttiin määrittelemään soveltaen olemassa olevia tutkimuksia.

Palvelualojen ammattiliitto PAM on tutkinut palvelualojen houkuttelevuutta. TNS Gallup Oy:n toteuttamassa palvelualojen vetovoimabarometri 2010- tutkimuksessa oli kaksi kohderyhmää:

työikäiset (18 - 65-vuotiaat) eli "aikuiset" sekä 15 - 17 -vuotiaat eli "nuoret". Tutkimuksessa tutkittiin kaupan-, majoitus- ja ravitsemisalan sekä kiinteistöpalvelualan houkuttelevuutta. Tutkimusta varten haastateltiin 1186 aikuista ja 567 nuorta. Tutkimus toteutettiin Gallup Forumin syys-lokakuussa 2010. (Vetovoimabarometri 2010, 3.)

Vetovoimabarometri 2010 -tutkimuksessa kiinteistöpalvelualalla tarkoitettiin kiinteistöhuolto-työtä ja puhdistuspalveluja kerrostaloissa, kauppakeskuksissa, toimistoissa, virastoissa, metroissa ja hotelleissa (Vetovoimabarometri 2010, 3). Kiinteistöhuoltotyötä ovat kiinteistön pienkorjaukset ja kunnossapitotyöt sekä LVIS-laitteiden valvonta ja pienet huoneistokorjaukset. Kiinteistöhuoltotyön tarkoituksena on estää vikojen ilmaantuminen ja pitää huollettava kohde käyttö- ja toimintakunnossa. Ulkoalueiden hoito on keskeinen osa kiinteistöhoitoa. Tehtäviä ovat esimerkiksi pihojen puhtaanapito, nurmikoiden leikkuu, lumityöt ja liukkauden torjunta. Myös siivous- ja puhdistuspalvelut kuuluvat kiinteistöhuollon tehtäviin. Kiinteistönhoidon työtehtävät ovat monipuolisia ja työpäivät vaihtelevia. Kiinteistöhoitoalan työtehtävissä korostuvat teknisen osaamisen lisäksi asiakaspalvelutaidot, itsenäisyys ja vastuullisuus. (Kiinteistöhoito 2008.)

Kuten aikaisemmin on esitetty, kotityöpalvelun perinteisiä tehtäväalueita ovat siivous, pihan ja puutarhan hoito, sekä erilaiset kodin kunnostus- ja huoltotehtävät. Ero kiinteistöpalvelualan työtehtäviin on se, että kotityöpalvelualan työtehtäviin lasketaan myös henkilökohtainen avustaminen kuten pukeutumis- ja peseytymis- ja ulkoiluapu sekä asiointi- ja kauppapalvelut. Myös kotityöpalvelualan työtehtävissä korostuvat tekninen osaaminen, asiakaspalvelutaidot, itsenäisyys ja vastuullisuus. Työtehtävät ovat monipuolisia ja työpäivät vaihtelevia. (Härkki ym. 2007, 28.)

Suurin ero kiinteistöpalvelualan ja kotityöpalvelualan välillä on työympäristössä. Kiinteistöhuoltotyö tapahtuu esimerkiksi asuinkerrostaloissa, kauppakeskuksissa, yritysten toimitiloissa, virastoissa ja hotelleissa. Kotityöpalvelualan työympäristönä on pääasiassa vieras koti, palvelukoti tai muu kodinomainen laitos. Toisaalta myös kiinteistöhoitaja joutuu ajoittain työskentelemään asiakkaiden kotona. (Kotityöpalveluala 2009.)

Vetovoimabarometri 2010 - tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että kiinteistöpalveluala ei ole kovin houkutteleva toimiala, verrattuna esimerkiksi majoitus- ja ravitsemisalaan. Noin 10 % tutkimukseen osallistuneista aikuisista ja nuorista piti alaa houkuttelevana. (Vetovoimabarometri 2010, 9.) Kuten aikaisemmin todettiin, kotityöpalvelualan työtehtävät muistuttavat läheisesti kiinteistöpalvelualan työtehtäviä. Tästä voidaan tehdä johtopäätös, että kotityöpalvelualan houkuttelevuus voi olla jossain määrin samalla tasolla kuin kiinteistöpalvelualan houkuttelevuus. PAMin tutkimuksen tuloksia voidaan siis pitää eräänlaisena vertailukohtana,

ApulaisAkatemian kiinnostavuudelle. Vertailukohdan avulla pystyttiin tekemään johtopäätöksiä ApulaisAkatemian konseptin vaikutuksesta sen kiinnostavuuteen.

Kiinteistöpalvelualan huonoon houkuttelevuuteen saattaa vaikuttaa se, että alaa ei tunneta kovin hyvin. Noin 80 % vetovoimabarometri 2010 -tutkimukseen osallistuneista aikuisista ja nuorista koki tuntevansa kiinteistöpalvelualan huonosti tai melko huonosti. Alaa piti houkuttelevana vain noin 10 % vastanneista. (Vetovoimabarometri 2010, 9.)

Vastaavasti 60 % nuorista ja 50 % aikuisista koki tuntevansa kaupanalan erittäin hyvin tai melko hyvin. Kaupanalaa piti houkuttelevana työnantajana noin 40 % kaikista vastanneista. Majoi- tus- ja ravitsemisalan koki tuntevansa erittäin tai melko hyvin 35 % nuorista ja 32 % aikuisista. Yli 40 % nuorista ja 30 % aikuisista piti alaa houkuttelevana. (Vetovoimabarometri 2010, 8, 20.)

Saattaa siis olla, että kiinteistöpalvelualaa ei pidetä houkuttelevana, koska sen työtehtäviä ei tunneta. Palveluala kuitenkin yleisesti kiinnostaa nuoria ja aikuisia, joten voi olla, että kiinteistöpalvelualan houkuttelevuus kasvaisi muiden palvelualojen tasolle, jos sen tunnettuuteen panostettaisiin työnantajien ja ammattiliittojen taholta (Vetovoimabarometri 2010, 30-31).

Tämä sama ongelma saattaa vaivata myös kotityöpalvelualaa. Ala on uusi, eikä sitä tästä syystä luultavasti tunneta kovin hyvin. Oletettava yhteys toimialan tunnettuuden ja sen houkuttelevuuden välillä otettiin huomioon ApulaisAkatemian kiinnostavuutta tutkittaessa. Työnantajan tunnettuuden ja houkuttelevuuden yhteyden laajempi tarkastelu rajattiin kuitenkin tämän opinnäytetyön ulkopuolelle, koska aihe on laaja.

4 Opiskelijoiden työssäkäynti ja suhtautuminen työelämään

Suomessa on noin 575 000 kahdeksantoista vuotta täyttänyttä päätoimista opiskelijaa (Opiskelijoiden työssäkäynti 2009, 1). Tähän joukkoon mahtuu varmasti runsaasti niitä opiskelijoita, joita ApulaisAkatemian tarjoama työ ei kiinnosta lähtökohtaisesti lainkaan. Opinnäytetyön tutkimuksen laadun kannalta, oli siis selvitettävä miltä opiskelijajoukolta ApulaisAkatemian kiinnostavuutta kannattaa kysyä. Toisaalta oli myös selvitettävä *mitä* kohderyhmältä kannattaa kysyä. Opinnäytetyön tutkimuksen kohderyhmä pystyttiin rajaamaan tilastokeskuksen laatiman tilaston avulla, ja kyselyn kysymykset laadittiin SAK:n teettämän tutkimuksen pohjalta.

4.1 Opiskelijoiden työssäkäynti

Tilastokeskus on laatinut tilaston opiskelijoiden työssäkäynnistä viimeksi vuonna 2011. Tilastossa kuvataan syksyllä 2009 perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa

opiskelleiden työssäkäyntiä vuoden 2009 lopussa. Opiskelutieto on 20.9.2009 tilanteen mukainen ja opiskelijat tilastoitiin työllisiksi, mikäli heillä oli ollut työsuhde vuoden 2009 viimeisellä viikolla. Myös lyhyet, alle kuukauden kestävät työsuhteet laskettiin mukaan. Tilasto perustuu henkilöpohjaisiin opiskelijatietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt sähköisesti oppilaitoksilta sekä rekisteripohjaisen ennakkollisen työssäkäyntitilaston tietoihin. (Opiskelijoiden työssäkäynti 2009, 5.)

Tilastokeskuksen laatiman tilaston avulla pystyttiin rajamaan opinnäytetyön tutkimuksen kohderyhmä. Rajaus oli tehtävä, jotta tutkittavasta kohderyhmästä ei tulisi liian suuri. Kaikkien opiskelijoiden joukosta päätettiin rajata kohderyhmä, jota ApulaisAkatemia kiinnostaa luultavasti eniten. Tutkimuksen hyödyllisyyden kannalta tämä on oleellista, koska mikäli ApulaisAkatemia ei tätä kohderyhmää kiinnosta, se kiinnostaa luultavasti vielä vähemmän muita opiskelijoita. Tämä voi olla Evidencia Oy:lle viesti, että ApulaisAkatemian konseptia tulee muuttaa.

Tilaston mukaan nuorilla 18 - 23-vuotiailla korkeakouluopiskelijoilla on vanhempia opiskelijoita harvemmin työpaikka (Opiskelijoiden työssäkäynti 2009, 1). Osasyynä tähän voi olla, että nuoret opiskelijat asuvat vielä vanhempiensa taloudessa, eikä heillä ole tarvetta käydä töissä ansaitakseen rahaa. Toisena osasyynä voi olla, että nuoret eivät vielä ole onnistuneet hankkimaan itselleen työpaikkaa. Näin ollen, nuorten 18 - 23 -vuotiaiden opiskelijoiden joukossa saattaa esiintyä enemmän ei haluttua työttömyyttä, kuin vanhempien opiskelijoiden keskuudessa.

18 - 23 -vuotiaita opiskelijoita on luultavasti eniten ensimmäisen ja toisen vuoden korkeakouluopiskelijoiden joukossa. Niinpä tutkimuksen kohderyhmä päätettiin ensikädessä rajata ensimmäisen ja toisen vuoden korkeakouluopiskelijoihin.

Tilastokeskuksen tilastosta selvisi myös, että yhteiskuntatieteiden, liiketalouden, hallinnon sekä sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat tekevät enemmän töitä opintojen ohella, kuin muut opiskelijat (Opiskelijoiden työssäkäynti 2009, 1). Voidaan siis olettaa, että ko. alojen opiskelijat ovat yleisesti kiinnostuneempia tekemään töitä opintojen ohella kuin muiden alojen opiskelijat. Tutkimuksen kohderyhmä päätettiin rajata näiden alojen opiskelijoiden joukosta. Lopulta kohderyhmäksi rajattiin Laurea-ammattikorkeakoulun palveluiden tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelman ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat. Oletuksena oli, että uudenlainen palvelualan yritys saattaisi kiinnostaa eniten juuri tämän alan opiskelijoita. Laurean opiskelijat oli myös helpoin tavoittaa tutkimusta varten.

Tarkastelemalla opiskelijoiden työssäkäyntiä yleensä, opittiin myös ymmärtämään tutkittavaa kohderyhmää. Tarkastelun perusteella pystyttiin määrittelemään niitä taustatekijöitä, joilla saattaa olla vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen.

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen kohderyhmän opiskelijoista reilusti yli puolella ei ole tilastokeskuksen tilaston mukaan työpaikkaa (Opiskelijoiden työssäkäynti 2009, 1). Työtä tekevämmien joukossa on luultavasti myös niitä opiskelijoita, jotka eivät edes halua tehdä töitä opintojen ohella, koska ammattikorkeakouluopiskelijoista vain noin 55 %:lla on keskimäärin työpaikka. Kiinnostuksella työn tekoa kohtaan opintojen ohella saattaa olla vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen työnantajana.

Tilastoa tarkastelemalla havaittiin myös, että naispuoliset opiskelijat tekevät useammin töitä opintojen ohella kuin miehet. Työssäkäyvien naisten osuus oli noin 10 prosenttiyksikköä miesten osuutta korkeampi ammattikorkeakoulututkintoon tähtäävässä koulutuksessa. (Opiskelijoiden työssäkäynti 2009, 1.) Näin ollen saattaa olla, että naispuoliset opiskelijat ovat yleisesti kiinnostuneempia tekemään töitä opintojen ohella kuin miehet. Siksi ApulaisAkatemian saattaa kiinnostaa enemmän naisia kuin miehiä.

Yhteenvetona todettakoon, että ApulaisAkatemian kiinnostavuutta tutkittaessa otettiin huomioon kohderyhmän opiskelijoiden sukupuoli, ikä, kiinnostus työn tekoon opintojen ohessa ja mahdollisesti voimassa oleva työsuhde. Näillä taustatekijöillä saattaa olla vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen. Mikäli taustatekijöillä havaitaan olevan vaikutusta, ApulaisAkatemian voi edelleen täsmentää rekrytoinnin kohderyhmää.

4.2 Opiskelijoiden suhtautuminen työelämään

Taloustutkimus Oy on tutkinut suomalaisten suhtautumista työelämään Suomalaisen Työn Liiton sekä Suomen Ammattiliittojen keskusjärjestö SAK:n toimeksiantona. Tutkimuksella kartoitettiin suomalaisten suhtautumista työhön, työelämään sekä omaan työntekoon. Tutkimus toteutettiin Taloustutkimuksen Internet-paneelissa 9.4.-12.4.2010 välisenä aikana. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat 15-79-vuotiaat suomalaiset. Otos oli muodostettu niin, että se edustaa keskimäärin suomalaisia sukupuolen, iän sekä asuinläänin mukaan. Tutkimuksen kohderyhmä on jaoteltu taustaryhmiin iän mukaan. Yhtenä taustaryhmänä ovat 15-24-vuotiaat. 15-24 -vuotiaita oli tutkimuksen piirissä 120 henkilöä. (Vappututkimus 2010, 3-5.)

Vappututkimus 2010 -tutkimuksen tulosten perusteella pystyttiin määrittelemään ne tekijät, joita nuoret pitävät työelämässä tärkeimpinä. Tästä oli laadullista hyötyä opinnäytetyön tutkimuksen kysymysasettelulle. Näin voitiin varmistaa, että kohderyhmältä ei kysytty epäolennaisia asioita.

Vappututkimus 2010 -tutkimuksen perusteella 60 % 15 - 24-vuotiaista suomalaisista pitää palkkaa tärkeänä työelämässä motivoivana tekijänä. Yli 60 % nuorista vastaajista piti piirrettä ”teen työtä saadakseen palkkaa” itseään kuvaavana asiana, ja noin 70 %:lle heistä työ merkitsee säännöllistä toimeentuloa. (Vappututkimus 2010, 34, 38 ja 43.) Näin ollen, ApulaisAkatemian kiinnostavuutta tutkittaessa, päätettiin tiedustella mitä mieltä kohderyhmä on suunnitellusta palkkatasosta.

Hyvää työilmapiiriä piti tärkeänä työelämässä motivoivana tekijänä 70 % nuorista. Nuorista 33 % sanoi myös, että työ merkitsee sosiaalisia kontakteja. (Vappututkimus 2010, 34 ja 43.) ApulaisAkatemian tarjoama työ on hyvin itsenäistä. Työyhteisöä ei käytännössä ole. Niinpä tutkitavalta kohderyhmältä päätettiin kysyä miten he suhtautuvat työn itsenäiseen luonteeseen.

Ehkä hieman yllättäen nuoret eivät pitäneet hyviä vaikutusmahdollisuuksia omiin työolosuhteisiin, mahdollisuutta työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen tai työn joustavuutta kovin tärkeinä työmotivaatioon vaikuttavina tekijöinä (noin 15 % vastaajista, alle keskiarvon). ApulaisAkatemian konseptia suunniteltaessa on oletettu että opiskelijat olisivat erityisesti kiinnostuneita työstä, jossa saa itse vaikuttaa omiin työaikoihin. Tutkimuksessa kysyttiin opiskelijoiden suhtautumista työaikojen vaihtelevuuteen.

Nuorista noin 30 % piti mahdollisuutta omien taitojen hyödyntämiseen tärkeänä työelämässä motivoivana tekijänä. Tämä on selkeästi alle kaikkien vastaajien keskiarvon (37 %), mutta kuitenkin neljänneksi motivoivin tekijä nuorten keskuudessa. Toisaalta 50 %:lle nuorista tärkeä työssä motivoiva tekijä oli mielenkiintoinen toimenkuva ja 30 %:lle nuorista työ merkitsi mahdollisuutta itsensä toteuttamiseen. (Vappututkimus 2010, 34, 38 ja 43.) ApulaisAkatemian konseptin ideana on, että jokainen sen työntekijä saa tehdä sellaista työtä jota haluaa. Työntekijä vain ilmoittaa hakuvaiheessa ne kotiaputyöt, joita on kiinnostunut asiakkaille tekemään. Tutkimuksessa tiedusteltiin opiskelijoiden halukkuutta vaikuttaa oman työnsä sisältöön.

Yhteenvetona todettakoon, että vappututkimus 2010 - tutkimuksen perusteella 15 - 24-vuotiaille suomalaisille työelämässä tärkeimmät asiat ovat:

- Palkkaus
- Työilmapiiri
- Työtehtävän mielenkiintoisuus ja mahdollisuus omien taitojen hyödyntämiseen

ApulaisAkatemian kiinnostavuutta tutkittaessa otettiin erityisesti nämä aihealueet huomioon.

5 Tutkimuksen toteuttaminen ja tutkimusmenetelmien valinta

Kartoittavan tutkimuksen tarkoituksena on etsiä uusia näkökulmia ja löytää uusia ilmiöitä. Kartoittavan tutkimuksen tutkimusstrategia on tavallisimmin kvalitatiivinen, eli laadullinen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 129.)

Tutkimusmenetelmäksi harkittiin haastattelua. Haastattelu on kvalitatiivisen, eli laadullisen tutkimuksen päämenetelmä (Hirsjärvi ym. 2004, 182). Haastattelun etuna on mm. se, että sen avulla pystytään syventämään saatuja tietoja ja selventämään saatuja vastauksia (Hirsjärvi ym. 2004, 194). Näin olisi saatu kerättyä syvällistä tietoa ApulaisAkatemian kiinnostavuudesta. Haastattelututkimuksen huonona puolena on kuitenkin se, että se vie paljon aikaa. Tiedon kerääminen on hidasta ja sen analysointi on monimutkaista. (Hirsjärvi ym. 2004, 195.) Haastattelun avulla olisi siis pystytty keräämään tietoa esimerkiksi viideltä opiskelijalta.

Tutkimuksen toimeksiantaja halusi kuulla mahdollisimman monen opiskelijan mielipiteen ApulaisAkatemian kiinnostavuudesta. Niinpä tutkimusmenetelmäksi oli valittava menetelmä, jolla pystyttiin keräämään tietoa mahdollisimman suurelta kohderyhmältä nopeasti ja taloudellisesti.

Tämän tutkimuksen tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä. Määrällinen tutkimusmenetelmä valittiin, koska sen avulla pystytään keräämään laaja tutkimusaineisto. Näin tutkimukseen piiriin saadaan paljon henkilöitä ja samalla voidaan kysyä monia asioita. (Hirsjärvi ym. 2004, 184).

5.1 Tutkimustehtävä ja tutkimusongelmat

Tämän tutkimuksen ensisijaisena tavoitteena oli selvittää, onko ApulaisAkademia opiskelijoiden mielestä houkutteleva tapa työllistyä. Tarkastelun kohteena oli opiskelijoiden suhtautuminen ApulaisAkatemian potentiaalisena työnantajana. Tutkimuksen toissijaisena tavoitteena oli täsmentää ApulaisAkatemian rekrytointin kohderyhmää. Tutkimuksen kysymykset asetettiin opinnäytetyön tutkimusongelmien pohjalta. Tutkimusongelmia ovat:

- Eroaako ApulaisAkatemian houkuttelevuus kotityöpalvelualan houkuttelevuudesta?
- Onko ApulaisAkademia opiskelijoiden mielestä kiinnostava tapa työllistyä?
- Mihin opiskelijaryhmään ApulaisAkatemian rekrytointi kannattaa erityisesti kohdentaa?
- Missä määrin konseptin tarjoama vaikutusmahdollisuus omiin työoloihin ja mahdollisuus osuuteen yrityksen voittovaroista vaikuttaa ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen?

5.2 Kvantitatiivinen tutkimusote ja survey-tutkimus

Kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta nimitetään myös tilastolliseksi tutkimukseksi. Tilastollisen tutkimuksen avulla selvitetään lukumääriin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä. Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää riittävän suurta ja edustavaa otosta. Tuloksia havainnollistetaan yleensä taulukoin ja kuvioin. Kvantitatiivinen tutkimus vastaa kysymyksiin: mikä? missä? paljonko? kuinka usein? (Heikkilä, 2008, 16 - 17.)

Määrälliseen tutkimukseen voidaan tarvittavat tiedot hankkia erilaisista muiden keräämistä aineistoista, rekistereistä tai tietokannoista tai tiedot kerätään itse. Itse kerättävissä aineistoissa on tutkimusongelman perusteella päätettävä mikä on tutkimuksen kohderyhmä ja mikä tiedonkeruumenetelmä tilanteeseen parhaiten soveltuu. Tiedonkeruumenetelmiä on erilaisia: postikysely, puhelin- tai käyntihaastattelu ja informoitu kysely. Viime vuosina myös www-kyselyt ovat yleistyneet. (Heikkilä, 2008, 18.)

Tiedonkeruumenetelmillä on omat hyvät ja huonot puolensa. Tutkittavan asian luonne, tutkimuksen tavoite, aikataulu ja budjetti vaikuttavat tiedonkeruumenetelmän valintaan. (Heikkilä, 2008, 19.)

Survey-tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusta, jolla kerätään tietoa standardoidussa muodossa joukolta ihmisiä. Standardoituus tarkoittaa sitä, että tutkittavaa asiaa kysytään kaikilta vastaajilta täsmälleen samalla tavalla. Yleisin tapa kerätä aineistoa on strukturoitu kyselylomake. (Hirsjärvi ym. 2004, 125.) Strukturoidulla kyselylomakkeella tarkoitetaan sellaista kyselylomaketta, jonka kysymyksille on annettu valmiit vastausvaihtoehdot. Strukturoidun kyselylomakkeen käyttö on tarkoituksenmukaista silloin, kun selvästi rajatut vastausvaihtoehdot tiedetään etukäteen ja kun niitä on rajoitetusti. (Heikkilä, 2008, 50.)

Strukturoidun kyselylomakkeen etuna pidetään sitä, että sen avulla pystytään keräämään laaja tutkimusaineisto. Tutkimukseen voidaan saada paljon henkilöitä ja voidaan myös kysyä monia asioita. Strukturoitu kysely on menetelmänä tehokas, koska se säästää tutkijan aikaa ja vaivaa. Kysely pystytään lähettämään suurelle joukolle ihmisiä ja sen analysointi on tietokoneella helppoa ja tehokasta. (Hirsjärvi ym. 2004, 184.)

Kyselytutkimukseen liittyy myös heikkouksia:

- Ei ole mahdollista varmistua siitä, miten huolellisesti ja vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet tutkimukseen.
- Ei ole myöskään selvää, miten onnistuneita annetut vastausvaihtoehdot ovat.

- Ei tiedetä, miten vastaajat ylipäänsä ovat selvillä tutkittavasta asiasta.
- Kato eli vastaamattomuus voi nousta suureksi.
(Hirsjärvi ym. 2004, 184.)

Kyselyn huonoista puolista huolimatta, katsottiin että tutkimuksen toteuttamisen kannalta strukturoitu kyselylomake on paras vaihtoehto tiedon keräämiseksi. Sen hyvät puolet olivat tutkimuksen kannalta merkittävämpiä kuin huonot puolet.

Kyselylomakkeen laadintaan ei ole olemassa tarkkoja sääntöjä. Kyselylomakkeen laadintaa on pidetty jopa taiteen muotona, ja hyvän lomakkeen aikaan saamisen on nähty riippuvan monenlaisesta tiedosta ja persoonallisista kokemuksista. (Hirsjärvi ym. 2004, 184.) Seuraavassa on esitetty kooste, jossa on yleisiä ohjeita kysymyslomakkeen laatimiselle:

- Selvyys on tärkeintä. Päteviä tuloksia saadaan laatimilla kysymyksiä, jotka merkitsevät samaa kaikille vastaajille. Sellaiset sanat kuin "usein", "tavallisesti", "useimmat" ja yleensä" ovat monimerkityksisiä ja niitä pitäisi välttää.
- Spesifiset kysymykset ovat parempia kuin yleiset kysymykset. Yleisellä tasolla olevaan kysymykseen sisältyy enemmän tulkinnan mahdollisuuksia kuin rajattuun kysymykseen.
- Lyhyet kysymykset ovat pitkiä parempia. Niitä on helpompi ymmärtää.
- Kysymyksiä, joihin sisältyy kaksoismerkityksiä tulee välttää.
- Tarjolla pitäisi olla vaihtoehto "ei mielipidettä". Kyselyissä oletetaan usein, että ihmisillä on mielipide tai käsitys asioista. Ihmiset vastaavat vaikka heillä ei olisi mielipidettä. "Ei mielipidettä" -vaihtoehto vapauttaa vastaajaan pakosta valita jokin vaihtoehto.
- Kysymysten määrä ja järjestys. Yleisimmät kysymykset tulee sijoittaa kyselyn alkuun ja spesifiset kyselyn loppuun. Kyselyyn pitäisi pystyä vastaamaan noin 15 minuutissa.
- Sanojen valinta ja käyttö. Ammattikieltä tulee välttää, jotta vastaajat ymmärtävät lukemansa. Myös johdattavia kysymyksiä tulee välttää (opinnäytetyön tekeminen on lienee hankalaa?).
(Hirsjärvi ym. 2004, 184-185.)

Mielipidetiedusteluissa käytetään usein strukturoitujen kysymysten muodossa esitettyjä väittämiä, joihin otetaan kantaa asteikkotyypin vastausvaihtoehdoin. Etuna asteikkotyypisten kysymysten käyttämisessä on, että niiden avulla saadaan runsaasti tietoa vähään tilaan. Heikkoutena on se, ettei vastauksista voi päätellä, mikä painoarvo kohteilla on erilaisille vastaajille. Tavallisimmin käytetty asenneasteikko on Likertin asteikko. (Heikkilä, 2008, 52-53.)

Likertin asteikko on mielipideväittämissä käytetty, tavallisesti 4- tai 5-portainen järjestysasteikon tasoinen asteikko, jossa toisena ääripäänä on useimmiten ”täysin samaa mieltä” ja toisena ääripäänä useimmiten ”täysin eri mieltä”. Vastaajan tulee valita asteikolta parhaiten omaa käsitystään vastaava vaihtoehto. (Heikkilä, 2008, 53.)

Likertin asteikkoa käytettäessä on harkittava seuraavia seikkoja:

- Miten monta arvoa asteikolle otetaan?
 - Miten asteikon eri arvot ilmoitetaan sanallisesti?
 - Aloitetaanko vaihtoehdolla täysin samaa mieltä vai täysin eri mieltä?
 - Miten asteikon keskikohta muotoillaan (en osaa sanoa tai vaikea sanoa)?
- (Heikkilä, 2008, 53.)

Tutkimuksen aineisto päätettiin kerätä strukturoidulla kyselyllä, koska se on nopea ja taloudellinen tapa kerätä laaja aineisto (Heikkilä, 2008, 19). Kyselyssä käytettiin hyödyksi Likertin asteikkoa, koska sen avulla pystyttiin tehokkaasti kysymään opiskelijoiden mielipidettä ApulaisAkatemian konseptiin liittyvistä asioista.

5.3 Aineiston hankinta ja analyysi

Tutkimuksen aineisto kerättiin strukturoidulla www-kyselyllä Elomake -nimistä verkkolomakeohjelmaa hyödyntäen. Kyselylomakkeeseen lisättiin myös kaksi avointa, eli laadullista, kysymystä. Kyselylomake rakennettiin niin, että siihen vastaamiseen meni aikaa noin 15 minuuttia.

Tutkimuksen kysymykset laadittiin opinnäytetyön tutkimusongelmien pohjalta. Kysymysten laadinnassa hyödynnettiin työn teoriaosassa esiin nostettuja asioita. Kyselylomakkeen (liite 1) ensimmäisessä osassa kysytään kohderyhmän taustatiedot ja työkokemukseen liittyvät tiedot. Toisessa osassa esitetään työelämään ja kotityöpalveluun liittyviä väittämiä. Lomakkeen viimeisessä osassa esitellään ApulaisAkatemian konseptiä, jonka jälkeen vastaajalle esitetään kuusi siihen liittyvää väittämää ja kaksi avointa kysymystä. Kyselylomakkeen viimeisen osan ApulaisAkatemian konseptiin liittyvät väittämät ja kysymykset hyväksytettiin Evidencia Oy:llä.

Aineisto analysoitiin Excel - taulukkolaskentaohjelmalla. Tulokset esitettiin graafisina taulukoina. Luvussa kuusi on esitetty tutkimuksen keskeiset tulokset. Tulokset ovat kokonaisuudessaan tämän työn liitteenä (liite 2).

5.4 Tutkimuksen toteutuksen kuvaus

Tutkimuksen aineisto kerättiin Laurea-ammattikorkeakoulun atk-luokassa kahtena eri päivänä. Tutkimukseen osallistuneita pyydettiin vastaamaan kyselyyn omalla tietokoneella.

Ensimmäisenä päivänä 1.3.2012 tutkimukseen osallistui palveluiden tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelman ensimmäisen vuoden opiskelijoita. Tästä ryhmästä kyselyyn vastasi 21 opiskelijaa. Toisena päivänä 5.3.2012 tutkimukseen osallistui saman koulutusalan toisen vuoden opiskelijoita. Tästä ryhmästä kyselyyn vastasi 22 opiskelijaa. Kaikkiaan tutkimukseen osallistui 43 opiskelijaa.

6 Tulokset

Kyselyyn vastanneista 9 oli miestä ja 34 naista. 90 % vastanneista kuului ikäryhmään 19-23 vuotta. Loput vastanneista ilmoitti iäkseen 24 tai yli (5 kpl).

Kaikilla vastanneilla oli aikasempaa työkokemusta. Noin 80 % vastanneista ilmoitti työkokemukseen 12 kuukautta tai yli. Lopuilla työkokemusta oli vähemmän kuin 12 kuukautta.

Vastanneista noin 70 prosentilla oli kyselyn toteutushetkellä voimassa oleva työsuhde. Tämä on yli ammattikorkeakouluopiskelijoiden keskiarvon. Tilastokeskuksen mukaan noin 57 prosentilla amk-opiskelijoista on voimassa oleva työsuhde. Miltei kaikki vastanneet olivat halukkaita tekemään töitä opintojensa ohella (98 %).

6.1 Vastaajien suhtautuminen työelämään

Kyselyyn vastanneista valtaosa sanoi tekevänsä mielellään osa-aikatyötä (83 % vastanneista). Vastaajille oli tärkeää voida vaikuttaa omiin työaikoihinsa (90 % vastanneista). Työn säännöllisyys oli tärkeää 55 prosentille vastaajista. Satunnaista keikkatyötä lisätulojen saamiseksi tekisi mielellään noin 75 % vastanneista.

65 % vastanneista piti 11 euron tuntipalkkaa hyvänä. Asetelma kuitenkin muuttui, kun vastaajille esitettiin väite ”Jos työkeikka vie minulta kaksi ja puoli tuntia aikaa työmatkoineen, niin 22 euroa on siitä asiallinen korvaus.” Tämän väitteen kanssa samaa mieltä oli vain noin 30 % vastanneista.

74 % vastanneista tekisi mieluummin töitä ryhmässä kuin yksin. Osakkuus yrityksessä kiinnosti noin 40 prosenttia vastaajista.

6.2 Kotityöpalvelualan tunnettuus ja kiinnostavuus

Tutkimukseen osallistuneet opiskelijat kokivat tuntevansa kotityöpalvelualan melko hyvin. Noin 65 % Vastaajista koki tietävänsä mikä kotityöpalveluala on ja noin 35 % vastaajista koki tuntevansa kotityöpalvelualan työtehtävät hyvin. Tulosten perusteella noin 35 % vastanneista voisi tehdä opintojensa ohella kotityöpalvelualan töitä.

Kyselyssä esiteltiin kotityöpalveluala lyhyesti sen jälkeen, kun kotityöpalvelualan kiinnostavuutta ja tunnettuutta oli tiedusteltu (liite 1). Esittely ei vaikuttanut vastaajien suhtautumiseen kotityöpalvelualaa kohtaan. Esittelyn jälkeen edelleen noin 35 % vastaajista sanoi, että voisi tehdä opintojensa ohella kotipalvelutyötä.

Tuloksista havaittiin, että kotityöpalvelualan työtehtävien kiinnostavuudella on suuria eroja. Noin 62 % vastanneista voisi tehdä opintojensa ohella kotityöpalvelualan töitä, jos saisi itse päättää mitä töitä tekee. Siivoustöitä suostuisi tekemään vain noin 10 % vastanneista. Kotityöpalveluala kiinnostaa myös keikkaluontoisena työnä: 57 % vastanneista voisi tehdä kotipalvelutöitä keikkaluontoisesti omalla asuinalueellaan.

6.3 ApulaisAkatemian kiinnostavuus

Sen jälkeen kun vastaajilta oli tiedusteltu kotityöpalvelualan tunnettuutta ja kiinnostavuutta, kyselyssä esiteltiin ApulaisAkatemian (jolle oli kyselyssä annettu nimi ApulaisAkademia) toimintamalli (liite 1). 86 prosenttia vastaajista piti ApulaisAkatemian toimintamallia kiinnostavana tapana hankkia ansioita ja 52 % vastanneista voisi hakea ApulaisAkademia:sta työpaikkaa. Avoimien kysymysten vastauksissa kiinnostavuutta kommentoitiin näin:

- ”Konsepti kuullostaa kiinnostavalta!”
- ”mielenkiintoiselta kuulostava yritys ja toimintamalli”
- ”mielestäni erittäin kiinnostava konsepti”.

ApulaisAkatemian konseptia pidettiin houkuttelevana erityisesti siksi, että työntekijöillä on mahdollisuus vaikuttaa siihen mitä töitä tekee, missä ja milloin. Noin 90 % vastaajista piti näitä tekijöitä houkuttelevina tekijöinä. Omistajuutta pidettiin myös ApulaisAkatemian konseptin houkuttelevuutta lisäävänä tekijänä, mutta vain noin 35 % vastaajista sanoi omistajuuden kiinnostavan itseään. Omistajuutta kommentoitiin avoimissa kysymyksissä näin:

- ”Pidän kiinnostavana, varsinkin jos omistajuuskonseptia harkittaisiin uudelleen.”

-”Luulen että nuoria opiskelijoita arvelluttaa omistajuus yrityksessä. Sitä konseptia muuttamalla nuoret olisivat ehkä valmiimpia lähtemään mukaan.”

Vastaajien mukaan asiallinen tuntipalkka ApulaisAkatemian tarjoamista töistä oli keskimäärin 12,15 euroa. Vastausten vaihteluväli oli 9 - 20 euroa.

6.4 Avoimet kysymykset

Kyselylomakkeessa oli viimeiseksi kaksi avointa kysymystä. Ensimmäisessä avoimessa kysymyksessä opiskelijoilta kysyttiin: ”Onko ApulaisAkatemian konseptissa jotakin sellaista, jota tulisi muuttaa?”. Omistajuuteen liittyvät vastaukset käsiteltiin jo edellisessä luvussa.

Vastaajat esittivät omistajuuden lisäksi muutaman muunkin kehitysehdotuksen. Eräs vastaaja ehdotti, että ApulaisAkatemialla voisi olla jäseninä myös vanhempia ihmisiä. Toinen taas oli sitä mieltä, että työ saattaisi kiinnostaa eniten 15-18-vuotiaita nuoria. Yksi vastaaja epäili sitä, miten eläkeläiset suhtautuvat opiskelijoihin, jotka tulevat ”mellastamaan koteihin”. Häntä myös epäilytti miten eläkeläiset löytävät ApulaisAkatemian ilman nettiä.

Toisessa avoimessa kysymyksessä vastaajilta kysyttiin: ”Jos et pidä ApulaisAkatemiasa kiinnostavana työnantajana niin miksi?” Vastausten perusteella ApulaisAkatemiasa ei pidetty kiinnostavana lähinnä siksi, että ”hanttihommat” eivät kiinnostaneet vastaajia ja siksi että vastaaja oli jo urautunut omalle alalleen.

6.5 Tulosten tarkastelu

PAMin teettämästä vetovoimabarometri 2010 - tutkimuksesta tehtiin oletus, että kotityöpalveluala ei ole houkutteleva ala. Tutkimuksen perusteella vain noin 10 % 15 - 65 - vuotiaista suomalaisista pitää alan työtehtäviä houkuttelevina. PAMin tutkimuksesta havaittiin myös, että alan tunnettuudella saattaa olla vaikutusta sen kiinnostavuuteen.

Kyselyn tulosten perusteella kohderyhmä tunsi kotityöpalvelualan melko hyvin, eikä alan lyhyt esittely kyselyssä vaikuttanut sen kiinnostavuuteen. Ala oli tullut vastaajille tutuksi ehkä opintojen kautta. Vastaajien koulutusallalla oli luultavasti muutenkin paljon merkitystä kotityöpalvelualan ja ApulaisAkatemian kiinnostavuudelle. Palveluiden tuottamisen ja johtamisen opiskelijat ovat luultavasti lähtökohtaisesti kiinnostuneita palvelualan töistä ja uusista palvelukonsepteista.

Kyselyn kohderyhmä suhtautui kotityöpalvelualan työtehtäviin paljon myönteisemmin kuin PAMin tutkimukseen osallistuneet. Noin joka kolmas kyselyyn osallistuneista voisi tehdä kotityöpalvelualan töitä opintojensa ohella. Tuloksista havaittiin, että jos vastaajat saisivat itse

määritellä mitä kotityöpalvelualan töitä tekee, niin yli 60 % heistä olisi valmiita tekemään kotipalvelutöitä opintojensa ohella. Siivoustyötä tekisi mielellään vain 10 % vastanneista. Näin ollen, kotityöpalvelualan työtehtävien kiinnostavuus vaihtelee suuresti.

ApulaisAkatemian konsepti on kyselyn tulosten perusteella onnistuttu rakentamaan ”opiskelijaystävälliseksi”. ApulaisAkatemia tarjoaa opiskelijoille satunnaista keikkatyötä, jonka sisältöön, sekä suoritus aikaan ja -paikkaan työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa. Valtaosa kyselyyn vastanneista sanoi tekevänsä mielellään osa-aikatyötä ja vastaajille oli tärkeää voida vaikuttaa omiin työaikoihinsa. Satunnaista keikkatyötä lisätulojen saamiseksi tekisi mielellään kolme neljästä vastaajasta. Toisaalta 74 % vastanneista tekisi mieluummin töitä ryhmässä kuin yksin. ApulaisAkatemian tarjoama työ on hyvin itsenäistä.

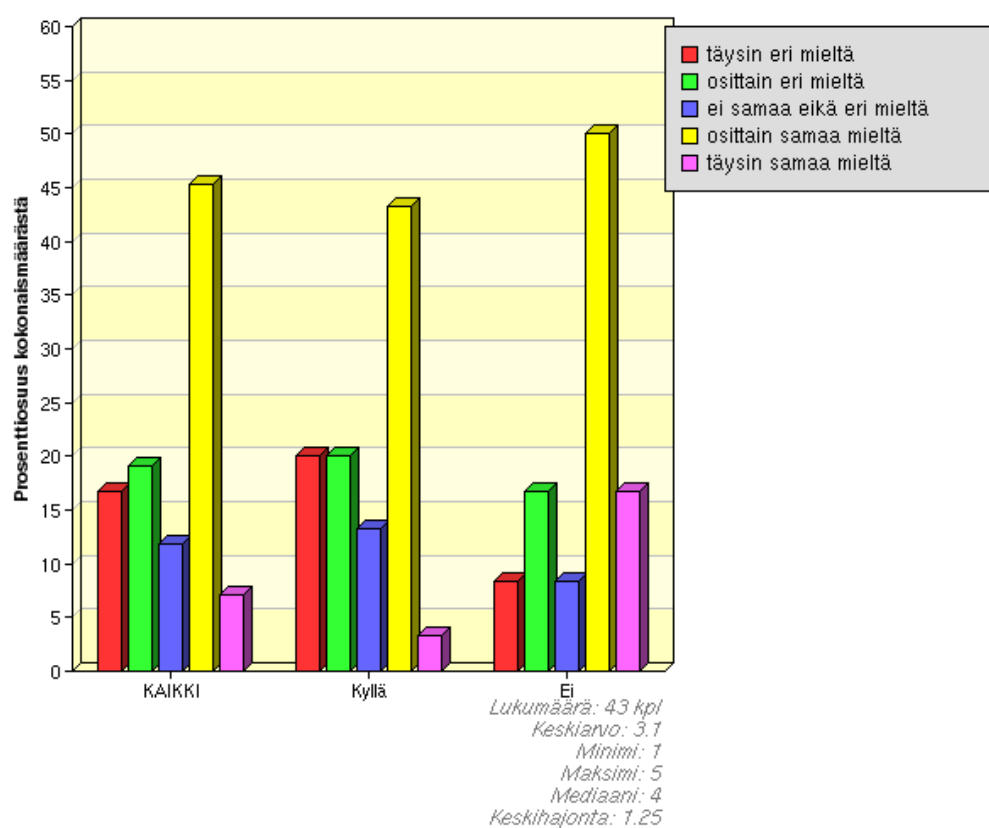
ApulaisAkatemian maksamaksi palkaksi on suunniteltu noin 11 euroa tunnissa. Kyselyyn vastanneet opiskelijat pitivät 11 euron tuntipalkkaa yleisesti hyvänä. Lyhyestä työkeikasta 11 euroa tunnissa on tulosten perusteella kuitenkin hieman liian vähän. Vastaajien mukaan noin 12 euroa tunnissa olisi ApulaisAkatemian työstä sopiva palkka.

86 % vastaajista piti ApulaisAkatemian toimintamallia kiinnostavana tapana hankkia ansioita ja hieman yli puolet vastanneista voisi hakea ApulaisAkatemiasta työpaikkaa. Ero kotityöpalvelualan yleiseen houkuttelevuuteen on merkittävä. Voidaan siis todeta, että ApulaisAkatemian konsepti lisää kotipalvelutyön kiinnostavuutta. Kiinnostavuutta lisäsi vastaajien mukaan erityisesti se, että työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa omiin työtehtäviinsä sekä siihen missä ja milloin töitä tekee. Omistajuuteen suhtauduttiin hieman ristiriitaisesti. Yhtäältä sitä pidettiin houkuttelevuutta lisäävänä tekijänä, mutta toisaalta omistajuus ei kiinnostanut vastaajia itseään.

Vastaajista lähes kaikki olivat halukkaita tekemään töitä opintojensa ohella. 30 prosentilla kyselyyn vastanneista ei ollut voimassa olevaa työsuhdetta. Työttömät opiskelijat olivat kiinnostuneempia hakemaan työpaikkaa ApulaisAkatemiasta kuin työssäkäyvät (taulukko 1).

Voisin hakea jäsenyyttä.

Vastausten suhteellinen jakauma

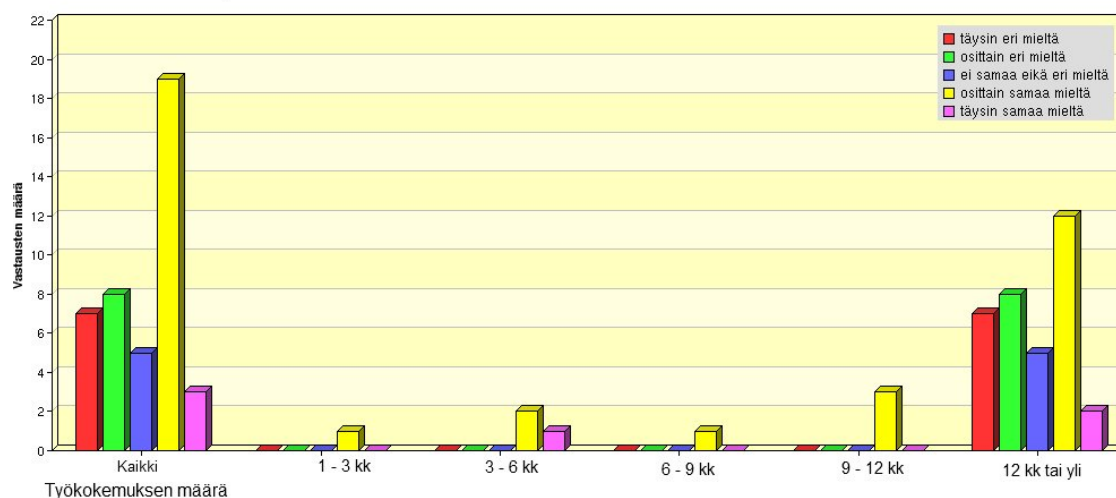

Taulukko 1: Voimassa olevan työsuhteen vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen

Vastaajien työkokemuksen määrän vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen ei pystytty vertailemaan monipuolisesti, koska 80 prosentilla vastaajista oli työkokemusta 12 kuukautta tai yli. Voidaan kuitenkin todeta, että kaikki vastanneet joilla oli työkokemusta alle 12 kuukautta, olivat kiinnostuneita hakemaan työpaikkaa ApulaisAkatemiasta (taulukko 2). Nämä vastaajat olivat iältään 19 - 21 -vuotiaita.

Voisin hakea jäsenyyttä.

Vastausten absoluuttinen jakauma

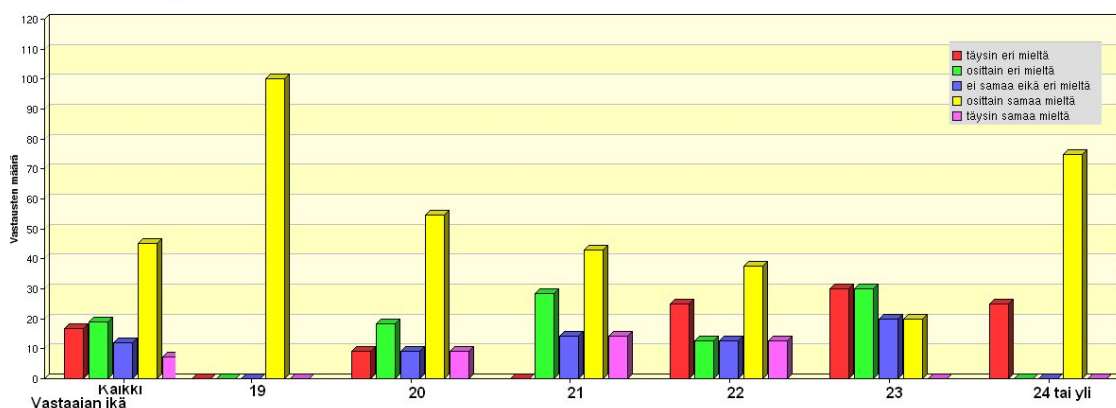

Taulukko 2: Työkokemuksen vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen

Vastaajan iällä ei muuten ollut juuri merkitystä ApulaisAkatemian kiinnostavuudelle (taulukko 3). ApulaisAkademia kiinnosti tasaisesti melkein kaikkia ikäryhmiä. Poikkeuksena olivat 23-vuotiaat vastaajat, joista 60 % eivät olleet kiinnostuneita hakemaan työpaikkaa ApulaisAkatemista. 24 -vuotiaat tai sitä vanhemmat opiskelijat olivat kuitenkin taas kiinnostuneita siitä. Niinpä iän tuomalla elämäkokemuksella ei ilmeisesti ole ainakaan negatiivista vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen. 19-vuotiaita vastasi kyselyyn vain kaksi, joten heidän kiinnostusta ei voida vertailla muihin.

Voisin hakea jäsenyyttä.

Vastausten suhteellinen jakauma

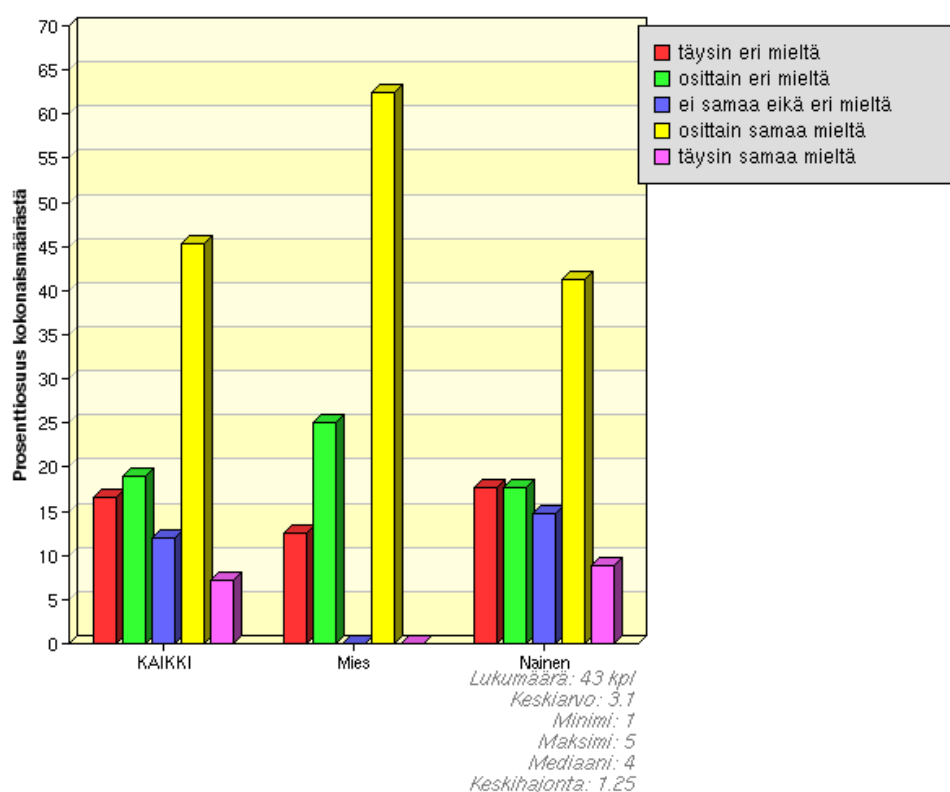

Taulukko 3: Iän vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen

Sukupuolella ei havaittu olevan merkittävää vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuudelle (taulukko 4). Miehet olivat suunnilleen yhtä kiinnostuneita hakemaan työpaikkaa ApulaisAkatemista kuin naiset.

Voisin hakea jäsenyyttä.

Vastausten suhteellinen jakauma

Taulukko 4: Sukupuolen vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen

Tulosten perusteella voidaan todeta, että ApulaisAkatemian tarjoama työ kiinnostaa Laurean palveluiden tuottamisen ja johtamisen opiskelijoita. Eniten ApulaisAkademia kiinnostaa niitä opiskelijoita, joilla on vähän työkokemusta eikä voimassa olevaa työsuhdetta. Vähiten työkokemusta oli kyselyssä 19 - 21- vuotiailla opiskelijoilla. Opiskelijan sukupuolella ei ole kyselyn perusteella merkittävää vaikutusta ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen.

6.6 Tulosten luotettavuus

Tutkimuksen kohderyhmäksi rajattiin tarkoituksella kohderyhmä, jota kotityöpalveluala ja ApulaisAkademia kiinnostaa luultavasti keskimääräistä enemmän. Siksi tutkimuksen tuloksista ei voida tehdä yleistäviä johtopäätöksiä.

Analysoinnissa on katsottu, että vastaukset "osittain samaa mieltä" ja "osittain eri mieltä" tarkoittavat samaa mieltä ja eri mieltä. Tämä ratkaisu helpotti tulosten analysointia merkittävästi.

7 Kehitysehdotukset

Kyselyn tulosten perusteella voidaan todeta, että korkeakouluopiskelijoiden joukosta on löydettävissä opiskelijoita joita ApulaisAkatemian tarjoama työ kiinnostaa. ApulaisAkatemian rekrytointi kannattaa kohdentaa opiskelijoihin, joiden opiskelema koulutusala vastaa ainakin jossain määrin sisällöltään kotityöpalvelualaa. Palveluiden tuottamisen ja johtamisen opiskelijoiden lisäksi ApulaisAkatemia saattaisi herättää kiinnostusta esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan opiskelijoissa. Rekrytointi kannattaa kohdentaa erityisesti opiskelijoihin, joilla ei vielä ole paljon työkokemusta. Kyselyn tulosten perusteella vähiten työkokemusta on 19 -21 -vuotiailla opiskelijoilla. Tämän ikäisiä opiskelijoita on luultavasti eniten ensimmäisen vuoden korkeakouluopiskelijoiden joukossa.

ApulaisAkatemian konseptissa ei kyselyn perusteella ilmennyt merkittäviä vikoja tai puutteita. Konseptissa on vastaajien mukaan erityisen houkuttelevaa se, että opiskelijoilla on mahdollisuus vaikuttaa omiin työtehtäviinsä sekä siihen missä ja milloin työtä tekee. Näitä seikkoja on syytä korostaa ApulaisAkatemian rekrytointia toteuttaessa. Rekrytoinnissa on syytä myös painottaa, että kotipalvelutyö on paljon muutakin kuin siivoamista. Kotityöpalvelualan työtehtävien kiinnostavuus vaihtelee kyselyn perusteella suuresti.

Yrityksen omistajuus herätti opiskelijoissa kiinnostusta, mutta kyselyn tulosten perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että opiskelijat eivät ole valmiita sitoutumaan yritykseen. Omistajuus kannattaa ehkä jättää ApulaisAkatemiassa taka-alalle ja siitä kannattaa tehdä vapaaehtoista.

SAK:n teettämässä tutkimuksessa nuoret pitivät palkkausta tärkeimpänä asiana työelämässä. Siksi palkkaukseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota. Kyselyn tulosten perusteella ApulaisAkatemian maksaman tuntipalkan pitäisi olla noin 12 euroa. ApulaisAkatemian on ehkä syytä nostaa suunniteltua tuntipalkkaa yhdestätoista eurosta kahteentoista.

8 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa opiskelijoiden kiinnostusta ApulaisAkatemian tarjoamaa kotityöpalvelutyötä kohtaan. Tarkoituksena oli selvittää eroaako ApulaisAkatemian kiinnostavuus kotityöpalvelualan kiinnostavuudesta, ja mihin opiskelijaryhmään ApulaisAkatemian rekrytointi erityisesti kannattaa kohdentaa. Tutkimuksen avulla oli tarkoitus myös testata ApulaisAkatemian konseptia – onko siinä jotain mitä pitää muuttaa?

Kyselyn avulla saatiin vastaus kaikkiin tutkimusongelmiin. ApulaisAkatemian konsepti vaikuttaa olevan opiskelijoiden mielestä kiinnostava. Konsepti on onnistuttu jo valmiiksi rakentamaan vastamaan opiskelijoiden tarpeita, eikä siinä kyselyn perusteella ole merkittäviä vikoja.

Kyselyn tulosten perusteella todettiin, että korkeakouluopiskelijoiden joukosta on löydettävissä opiskelijoita, joita kiinnostaa opintojen ohella tehdä kodinhoitoon liittyviä töitä. Työt vaikuttivat kyselyn perusteella kiinnostavan eniten opiskelijoita, joilla on vähän työkokemusta. Tulosten perusteella voidaan myös sanoa, että ApulaisAkatemiasta eniten kiinnostuvat opiskelijat löydetään luultavasti niiltä koulutusaloilta, joiden sisältö vastaa ApulaisAkatemian tarjoamaa työtä.

Tutkimuksen tuloksista oli apua Evidencia Oy:lle. Tulosten perusteella täsmennettiin esimerkiksi rekrytointikampanjan menetelmiä ja luonnetta. Rekrytoinnissa päätettiin kiinnittää erityistä huomiota siihen, että työnhakijat tietäisivät, että ApulaisAkatemian tarjoamat työt ovat hyvin monipuolisia ja vaihtelevia. Toisaalta rekrytoinnissa päätettiin painottaa myös sitä, että työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa omiin työaikoihinsa. Omistajuuskonsepti päätettiin jättää ApulaisAkatemiasta kokonaan pois ja palkkataso päätettiin pitää houkuttelevana.

Opiskelijoiden positiivinen suhtautuminen kotipalvelutyöhön on kotityöpalvelualan kannalta hyvä asia. Kotityöpalvelujen markkinaosuudet kasvavat tulevaisuudessa edelleen, sillä julkisen sektorin resurssien lisääminen vastaamaan ikääntymisestä aiheutuvan palvelujen tarpeeseen ei ole realistista. Yksityisistä kotityöpalveluyrittäjistä on tulossa entistä merkittävässä määrin julkisen sektorin palvelujen täydentäjä. (Härkki ym. 2007, 8.) Kasvava ala tarvitsee jatkuvasti lisää työntekijöitä niin suorittavatasoon kuin asiantuntijatason työtehtäviin.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Heikkilä, T. 2008. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Jyväskylä: Gummerus.

Härkki, T., Sali, P., Kivimäki, S., Tamminen, R., Varpanen, K. & Leppänen, P. 2007. Kotityöpalvelut ammatiksi. Mikkeli: AO-Paino.

Niilola, K. & Valtakari, M. 2006. Kotitalousvähennys - kotitalousvähennys kotipalvelumarkkinoiden luojana ja työllisyyden lisääjänä. Helsinki: Hakapaino.

Varjonen, J., Aalto, K. & Leskinen, J. 2005. Kotityön markkinat. Helsinki: Edita.

Sähköiset lähteet

Kotitalousvähennys. 2012. Verohallinto.

<http://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Kotitalousvahennys>

Kotityöpalveluala. Ammattinetti. Viitattu 17.1.2012.

http://www.ammattinetti.fi/web/guest/alat;jsessionid=AB18CEA102EAA69F90704639702BA317?p_p_id=akysearchammattiala_INSTANCE_6tRI&p_p_action=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&akysearchammattiala_INSTANCE_6tRI_command=detailView&akysearchammattiala_INSTANCE_6tRI_alald=10&akysearchammattiala_INSTANCE_6tRI_subAlald=10.2

Opiskelijoiden työssäkäynti 2009. 2011. Tilastokeskus. Viitattu 17.1.2012.

http://tilastokeskus.fi/til/opty/2009/opty_2009_2011-03-15_fi.pdf

Vappututkimus 2010. 2010. Suomen Ammattiliittojen keskusjärjestö SAK. Viitattu 20.1.2012.

<http://www.sak.fi/suomi/ajankohtaista.jsp?lang=fi&location1=1&id=33894>

Vetovoimabarometri 2010. 2011. Palvelualojen ammattiliitto PAM. Viitattu 17.1.2012.

http://www.pam.fi/fi/info/tilastotjatutkimukset/Documents/PAMin_vetovoimabarometri_2010.pdf

Kuviot

Kuvio 1: Kotityöpalvelu	10
-------------------------------	----

Taulukot

Taulukko 1: Voimassa olevan työsuhteen vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen....	24
Taulukko 2: Työkokemuksen vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen	25
Taulukko 3: Iän vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen.....	25
Taulukko 4: Sukupuolen vaikutus ApulaisAkatemian kiinnostavuuteen	26

Liitteet

Liite 1: Kyselylomake

Kysely

Esittely

Opinnäytetyöni tarkoituksena on kartoittaa opiskelijoiden kiinnostusta ApulaisAkatemia -nimistä yritystä kohtaan. Tällä kyselyllä kerätään opinnäytetyön tutkimuksen aineisto, joten antamillasi vastauksilla on suurta merkitystä työlleni. Kiitos vaivannäöstäsi jo etukäteen.

Kyselyyn vastataan nimettömänä, eikä antamiasi tietoja voida jälkikäteen yhdistää Sinuun. Vastaamiseen menee noin 10 minuuttia.

Kyselyn ensimmäisessä osassa Sinua pyydetään antamaan taustatietosi, sekä työkokemukseesi liittyvät tiedot. Kyselyn toisessa ja kolmannessa osassa Sinulle esitetään muutama työelämään ja kotityöpalveluun liittyvä väite. Neljännessä osassa esitellään ApulaisAkatemia, jonka jälkeen Sinua pyydetään vastaamaan vielä kuuteen väitteeseen ja kahteen avoimeen kysymykseen.

Vastaajan tiedot

	Mies	Nainen
Sukupuoli	☐	☐

	18	19	20	21	22	23	24 tai yli
Ikä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Työssäkäynti

Onko sinulla aikaisempaa työkokemusta?	☐ Kyllä ☐ Ei
--	---

Jos sinulla on aikaisempaa työkokemusta, niin kuinka paljon?	☐ 1-3 kk ☐ 3-6 kk ☐ 6-9 kk ☐ 9-12 kk ☐ 12 kk tai yli
--	--

Onko sinulla tällä hetkellä voimassa oleva työsuhde?	☐ Kyllä ☐ Ei
--	---

Oletko halukas tekemään töitä opintojesi ohella?	☐ Kyllä ☐ Ei
--	---

Seuraavassa esitän sinulle muutaman työelämään liittyvän väitteen.

Teen mielelläni osa-aikatyötä.	☐ täysin eri mieltä ☐ osittain eri mieltä ☐ ei samaa eikä eri mieltä ☐ osittain samaa mieltä ☐ täysin samaa mieltä
--------------------------------	--

Mielestäni 11 euron tuntipalkka on hyvä.	☐ täysin eri mieltä ☐ osittain eri mieltä ☐ ei samaa eikä eri mieltä ☐ osittain samaa mieltä ☐ täysin samaa mieltä
--	--

Tykkään työskennellä yksin.	☐ täysin eri mieltä ☐ osittain eri mieltä ☐ ei samaa eikä eri mieltä ☐ osittain samaa mieltä ☐ täysin samaa mieltä
-----------------------------	--

Minulle on tärkeää voida vaikuttaa omiin työaikoihini.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Teen mielummin töitä ryhmässä kuin yksin.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Työn säännöllisyys on minulle tärkeää.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Tekisin mielelläni satunnaista keikkatyötä lisätulojen saamiseksi.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Osakkuus yrityksessä kiinnostaa minua.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Voisin opintojeni ohella tehdä kodinhoitoon liittyviä töitä.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Tekisin mielelläni satunnaista keikkatyötä, jos voin itse vaikuttaa missä ja milloin.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Kotityöpalvelualan tunnettuus

Tiedän mikä kotityöpalveluala on.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Tunnen kotityöpalvelualan työtehtävät hyvin.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Voisin opintojeni ohella tehdä kotityöpalvelualan töitä.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Kotipalvelutyön esittely

Kotipalvelutyöllä tarkoitetaan työtä, jolla tuetaan tavallisten ihmisten ja perheiden selviämistä jokapäiväisessä elämässään omista kodeistaan. Suurin asiakasryhmä ovat lapsiperheet, joiden vanhemmat haluavat ostaa itselleen lisää vapaa-aikaa. Työtehtäviä ovat mm.:

- Siivoaminen
- Silittäminen
- Lumityöt
- Ruuanlaitto
- Kalusteiden kasaaminen
- Avustaminen tietotekniikkaan liittyvissä ongelmissa
- Kaupassa käynti
- Lasten kutsujen järjestäminen
- Nurmikon leikkuu

Kotityöpalvelualan kiinnostavuus

- Tekisin mielelläni opintojeni ohella kotipalvelutöitä.
- ☐ täysin eri mieltä
 - ☐ osittain eri mieltä
 - ☐ ei samaa eikä eri mieltä
 - ☐ osittain samaa mieltä
 - ☐ täysin samaa mieltä

- Tekisin mielelläni opintojeni ohella kotipalvelutöitä, jos voisin itse päättää mitä töitä teen.
- ☐ täysin eri mieltä
 - ☐ osittain eri mieltä
 - ☐ ei samaa eikä eri mieltä
 - ☐ osittain samaa mieltä
 - ☐ täysin samaa mieltä

- Voisin tehdä valitsemiani kotipalvelutöitä keikkaluontoisesti omalla asuinalueellani.
- ☐ täysin eri mieltä
 - ☐ osittain eri mieltä
 - ☐ ei samaa eikä eri mieltä
 - ☐ osittain samaa mieltä
 - ☐ täysin samaa mieltä

- Tekisin mielelläni siivoustöitä.
- ☐ täysin eri mieltä
 - ☐ osittain eri mieltä
 - ☐ ei samaa eikä eri mieltä
 - ☐ osittain samaa mieltä
 - ☐ täysin samaa mieltä

- Jos työkeikka vie minulta kaksi ja puoli tuntia aikaa työmatkoineen, niin 22 euroa on siitä asiallinen korvaus.
- ☐ täysin eri mieltä
 - ☐ osittain eri mieltä
 - ☐ ei samaa eikä eri mieltä
 - ☐ osittain samaa mieltä
 - ☐ täysin samaa mieltä

ApulaisAkatemia

Seuraavaksi pyydän sinua lukemaan lyhyen esittelyn ApulaisAkatemia-nimisestä yrityksestä ja vastaamaan sen pohjalta muutamaan väitteeseen.

Helsingissä aloittaa keväällä 2012 toimintansa ApulaisAkatemia-niminen yritys, jonka nuoret työntekijät itse omistavat ja joka tarjoaa omistajilleen työtilaisuuksia uudella tavalla.

ApulaisAkatemian asiakkaita ovat helsinkiläiset yksityishenkilöt, jotka voivat tilata yritykseltä apua erilaisiin tarpeisiin: siivoustöihin, ruuanlaittoon ja lastenhoitoon, mutta myös vanhusten avustamiseen, kalusteiden kokoamiseen, tietotekniikan ja viihde-elektronikan asennuksiin jne.

Jokaisella ApulaisAkatemian omistaja-työntekijällä on yrityksen sivuilla profiili, jossa hän esittelee itsensä ja määrittelee minkälaisia töitä tarjoutuu tekemään ja millä postinumeroalueilla.

Asiakkaat valitsevat profiileista tarpeisiinsa sopivan työntekijän omalta lähialueeltaan ja tilaavat tarvitsemansa palvelun soittamalla suoraan tälle.

Näin asiakkaat saavat palvelunsa läheltä eikä työntekijän tarvitse lähteä lyhyiden työkeikkojen vuoksi kaukaisiin kaupunginosiin.

ApulaisAkatemia etsii aktiivisesti uusia omistaja-työntekijöitä jäsenikseen. Uusi jäsen maksaa liittyessään lakisääteisen osuusmaksun (10€). Muita maksuja tai vastuita ei ole. Yrityksen arvonnousuun liittyvät mahdollisuudet sen sijaan voivat olla suuret.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, missä määrin toiminta-ajatus kiinnostaa niitä 18-23-vuotiaita, joita yritys haluaa jäsenikseen.

ApulaisAkatemian kiinnostavuus

ApulaisAkatemian toimintamalli on kiinnostava tapa hankkia ansioita.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Voisin hakea jäsenyyttä.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Mallissa on houkuttelevaa se, että

työntekijällä on mahdollisuus valita mitä töitä tekee.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa siihen milloin ja missä tekee työtä.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

työntekijät omistavat yrityksen.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Omistajuus kiinnostaa minua.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Minua kiinnostaa ApulaisAkatemian tarjoama työ, mutta en haluaisi olla omistaja.

- ☐ täysin eri mieltä
- ☐ osittain eri mieltä
- ☐ ei samaa eikä eri mieltä
- ☐ osittain samaa mieltä
- ☐ täysin samaa mieltä

Mielestäni asiallinen tuntipalkka
ApulaisAkatemian töistä on:

Kehitysehdotuksia

Onko ApulaisAkatemian konseptissa jotakin sellaista, jota tulisi mielestäsi muuttaa?

Jos et pidä ApulaisAkatemiala kiinnostavana työnantajana, niin miksi?

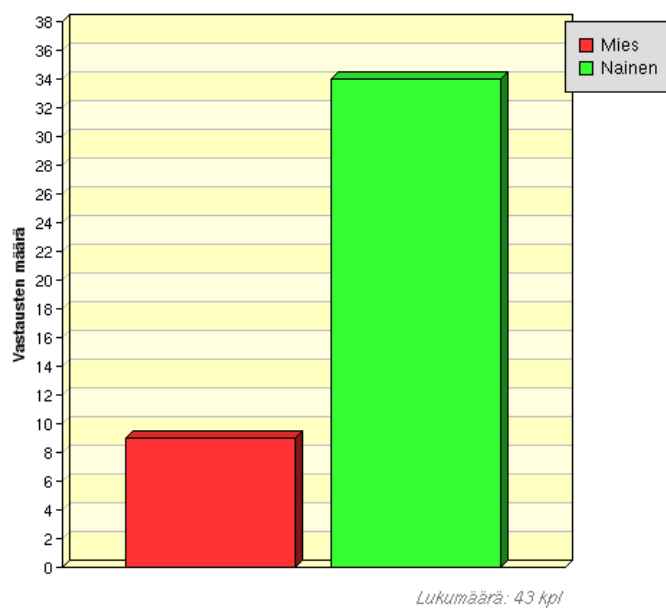
Muuta palautetta.

Kiitos vastauksistasi!

Liite 2: kyselyn tulokset

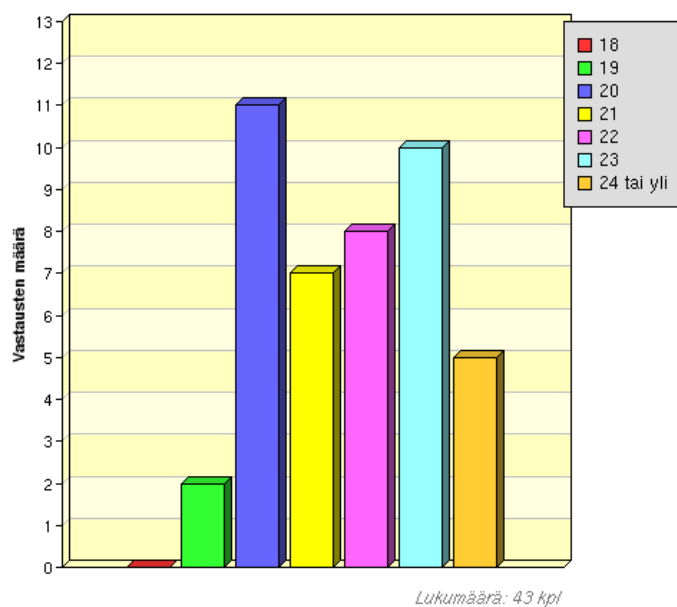
Sukupuoli

Vastausten absoluuttinen jakauma

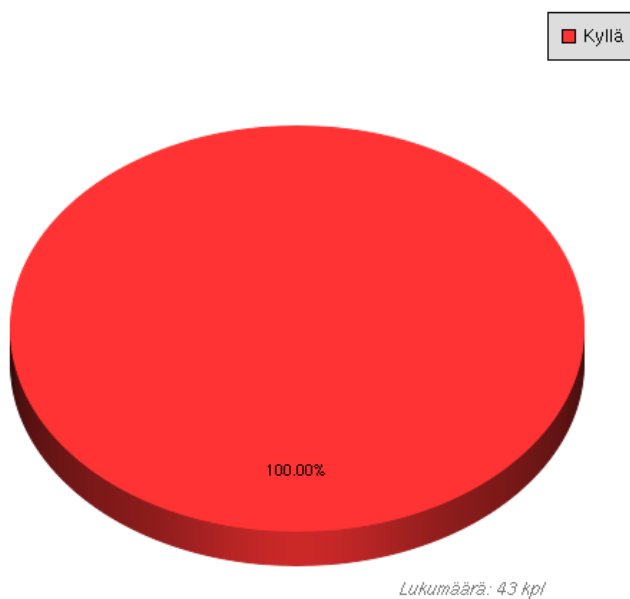
Ikä

Vastausten absoluuttinen jakauma

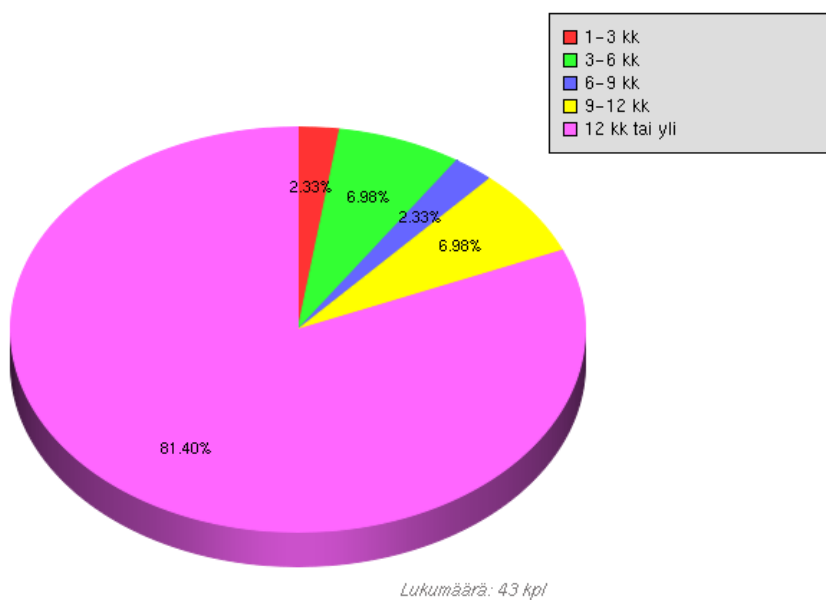
Onko sinulla aikaisempaa työkokemusta?

Vastausten suhteellinen jakauma

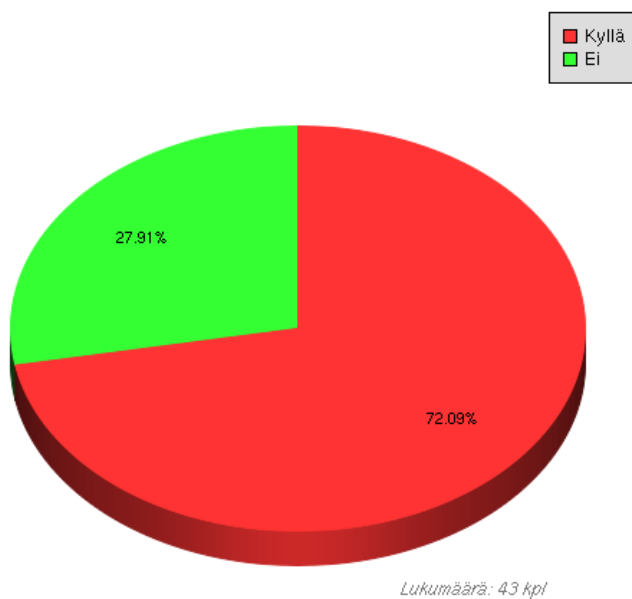
Jos sinulla on aikaisempaa työkokemusta, niin kuinka paljon?

Vastausten suhteellinen jakauma

Onko sinulla tällä hetkellä voimassa oleva työsuhde?

Vastausten suhteellinen jakauma

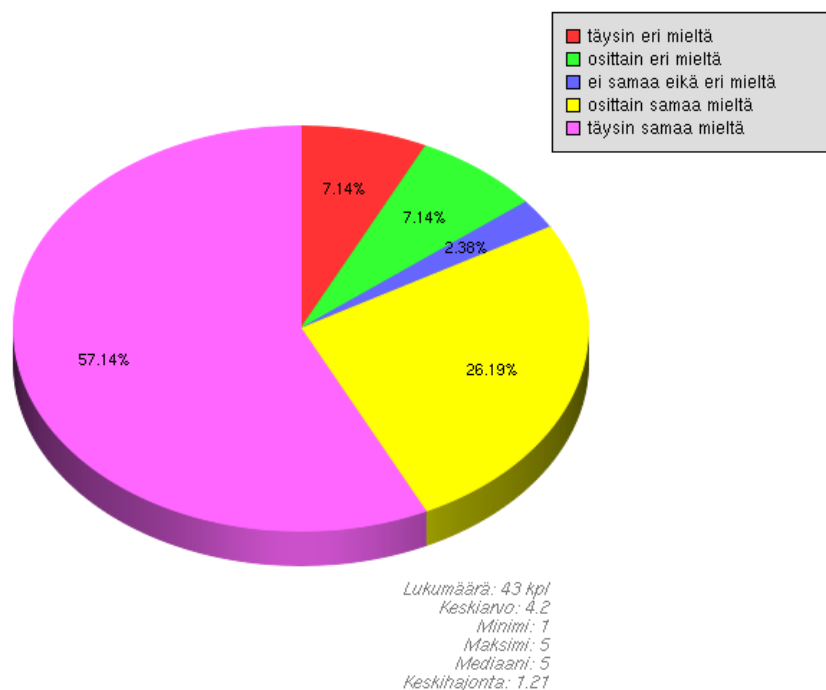
Oletko halukas tekemään töitä opintojesi ohella?

Vastausten suhteellinen jakauma

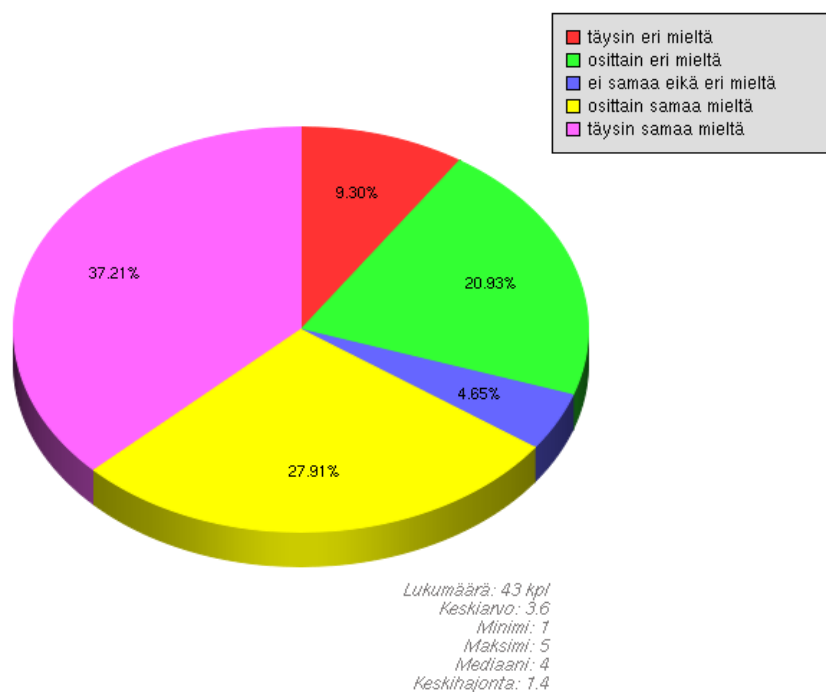
Teen mielelläni osa-aikatyötä.

Vastausten suhteellinen jakauma

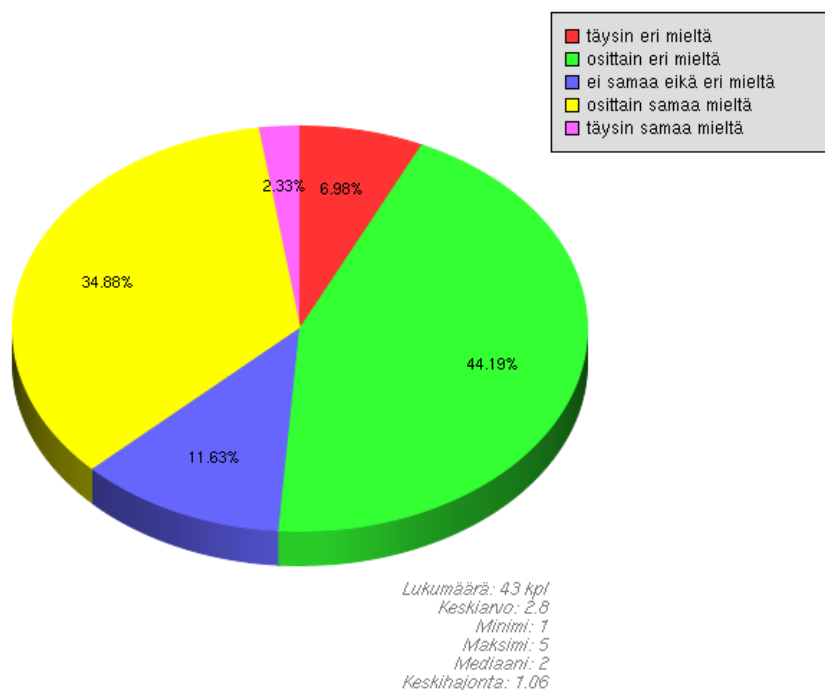
Mielestäni 11 euron tuntipalkka on hyvä.

Vastausten suhteellinen jakauma

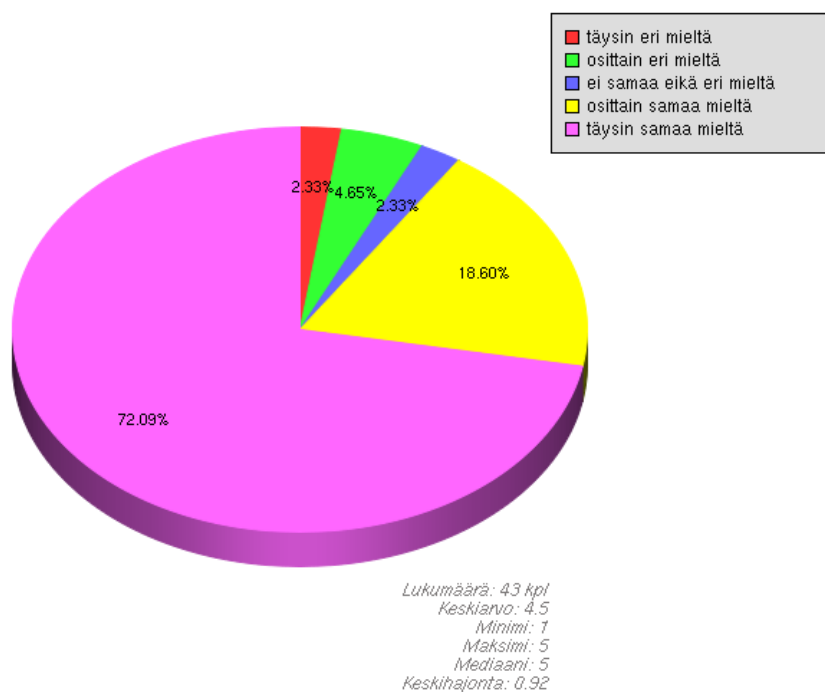
Tykkään työskennellä yksin.

Vastausten suhteellinen jakauma

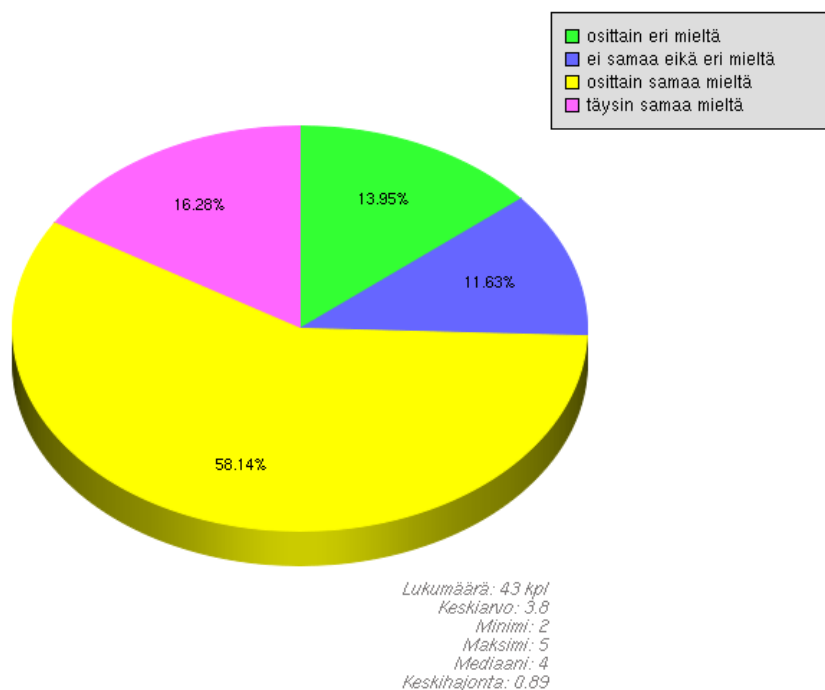
Minulle on tärkeää voida vaikuttaa omiin työaikoihini.

Vastausten suhteellinen jakauma

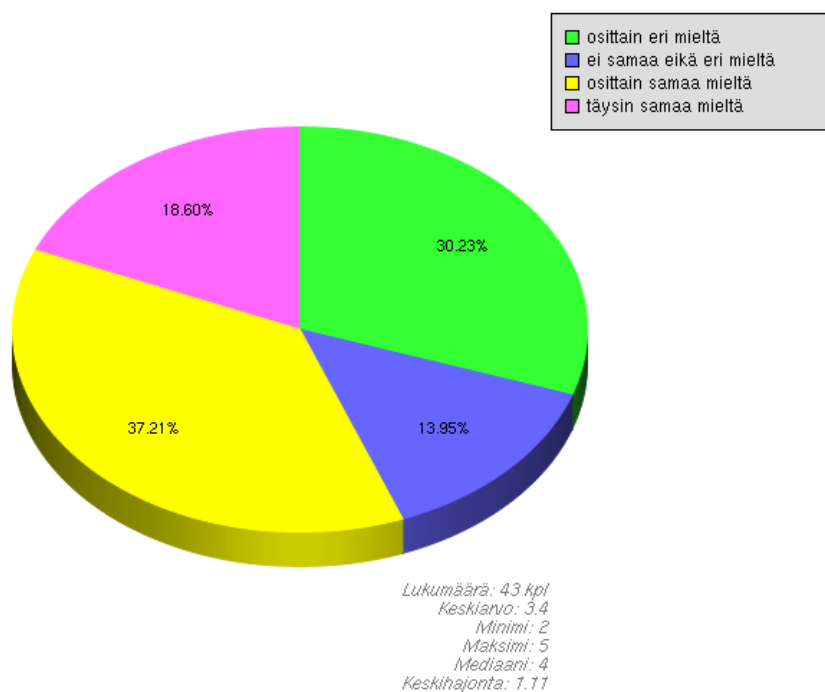
Teen mielummin töitä ryhmässä kuin yksin.

Vastausten suhteellinen jakauma

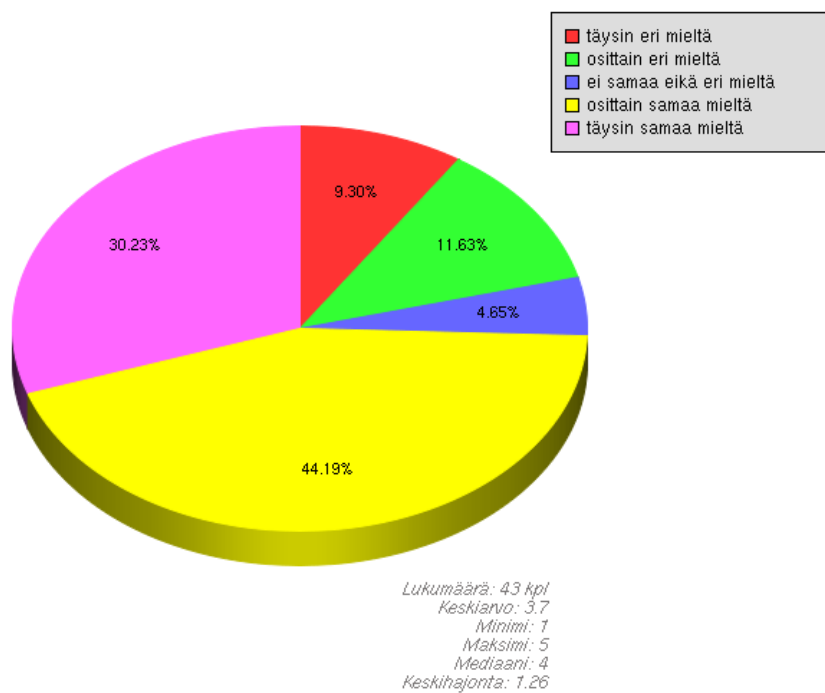
Työn säännöllisyys on minulle tärkeää.

Vastausten suhteellinen jakauma

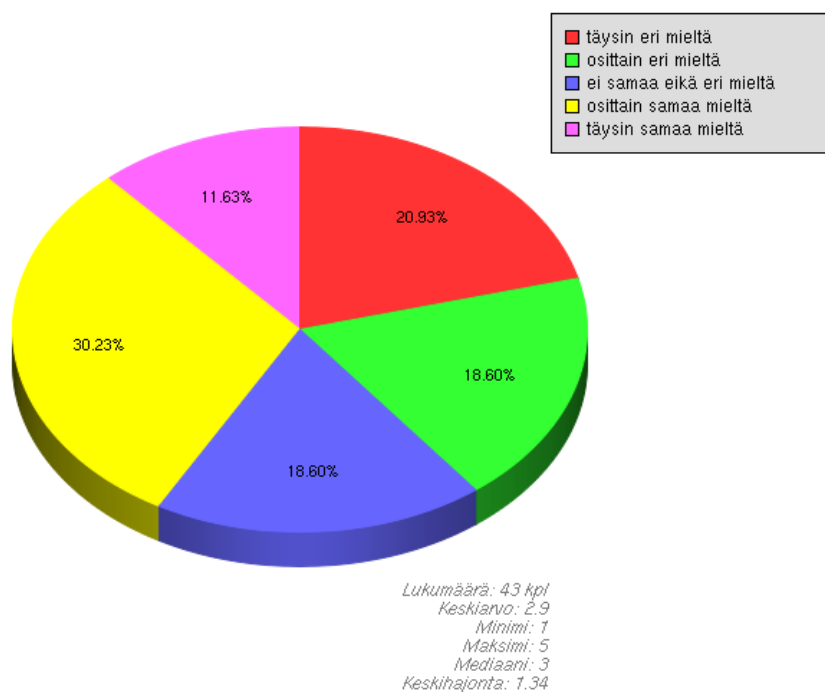
Tekisin mielelläni satunnaista keikkatyötä lisätulojen saamiseksi.

Vastausten suhteellinen jakauma

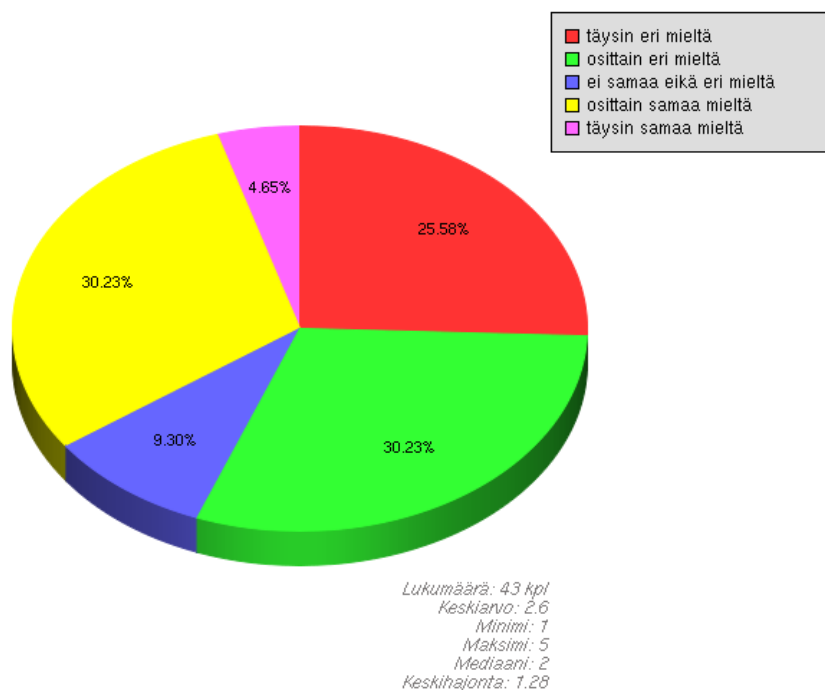
Osakkuus yrityksessä kiinnostaa minua.

Vastausten suhteellinen jakauma

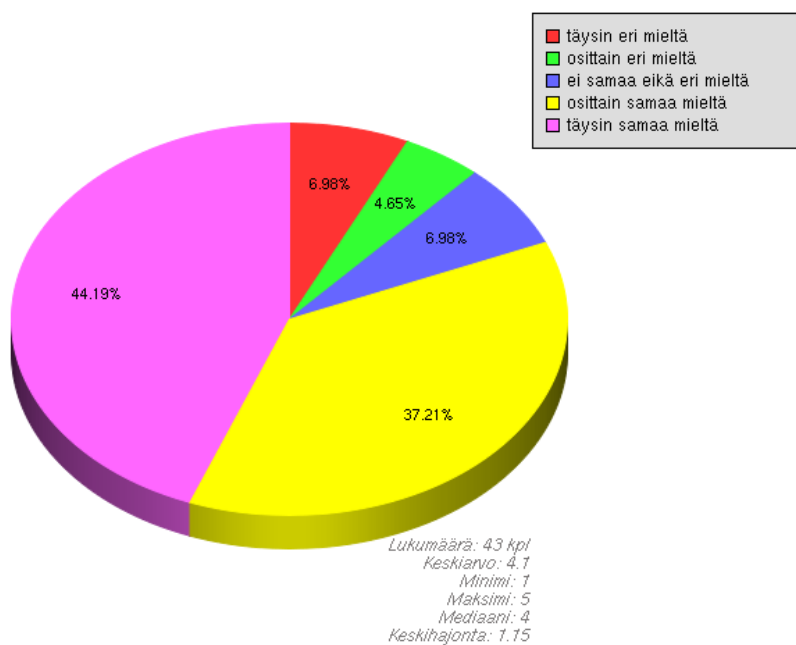
Voisin opintojeni ohella tehdä kodinhoitoon liittyviä töitä.

Vastausten suhteellinen jakauma

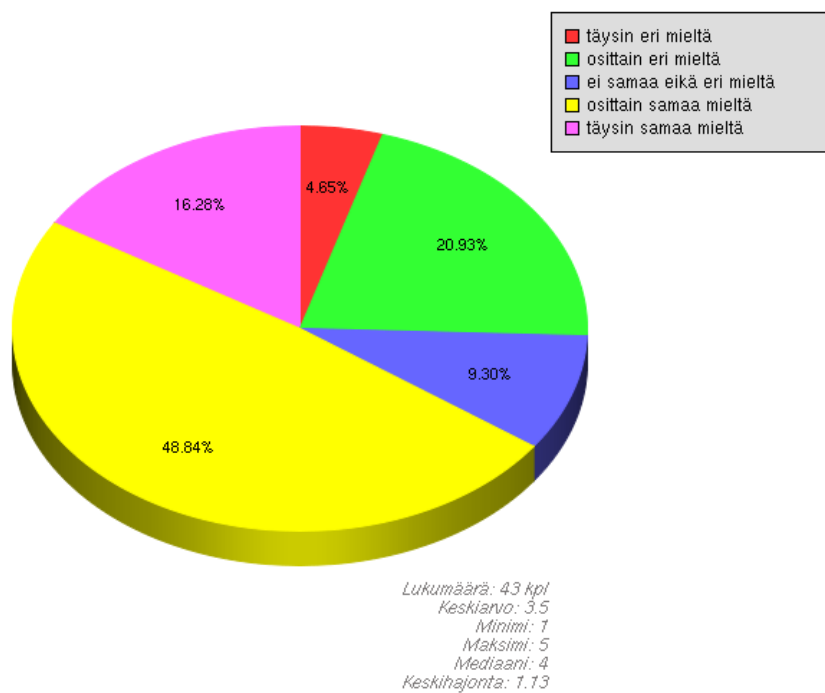
Tekisin mielelläni satunnaista keikkatyötä, jos voin itse vaikuttaa missä ja milloin.

Vastausten suhteellinen jakauma

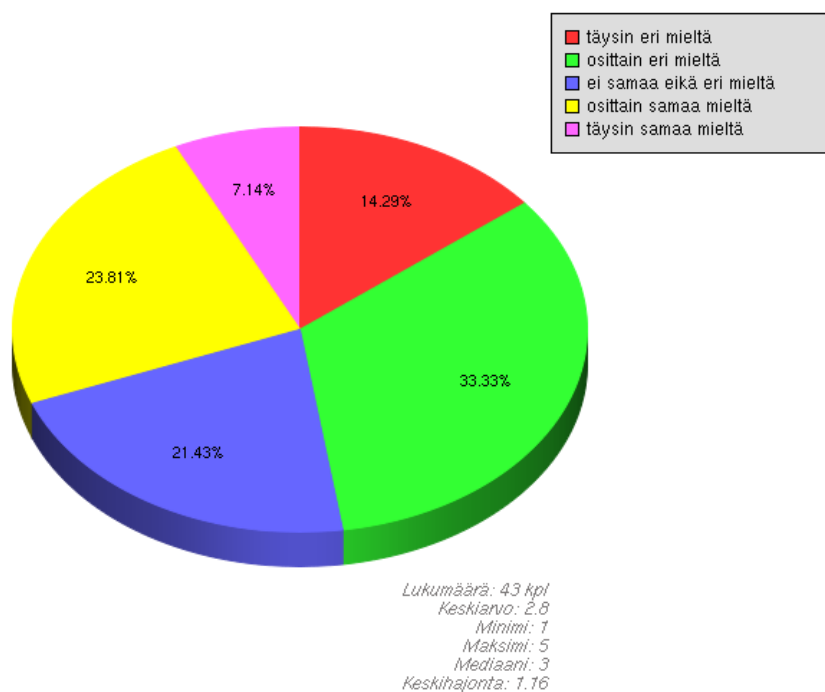
Tiedän mikä kotityöpalveluala on.

Vastausten suhteellinen jakauma

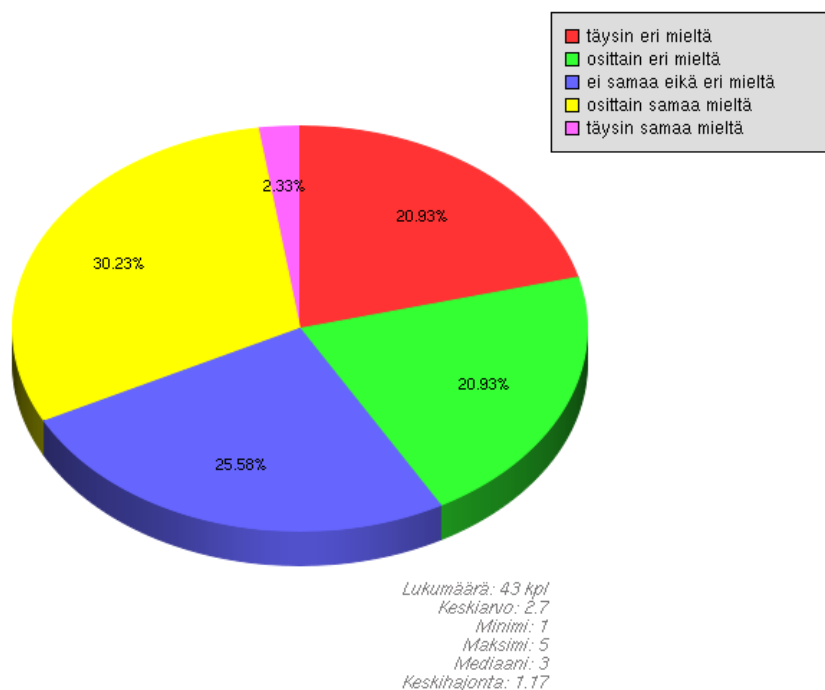
Tunnen kotityöpalvelualan työtehtävät hyvin.

Vastausten suhteellinen jakauma

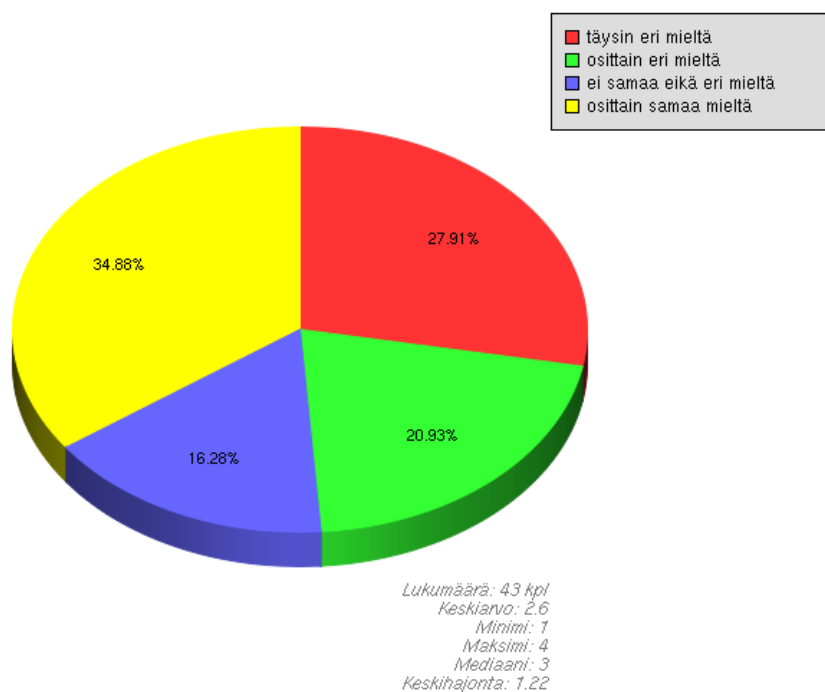
Voisin opintojeni ohella tehdä kotityöpalvelualan töitä.

Vastausten suhteellinen jakauma

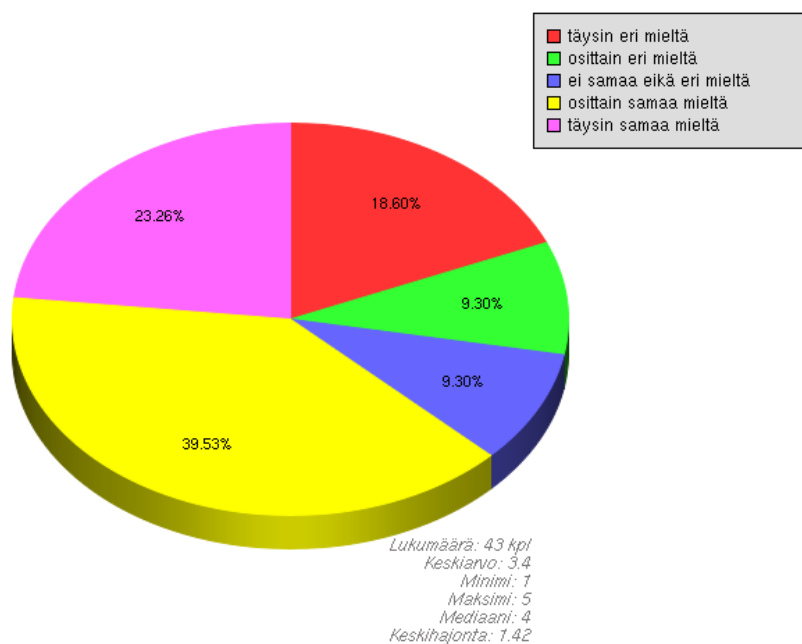
Tekisin mielelläni opintojeni ohella kotipalvelutöitä.

Vastausten suhteellinen jakauma

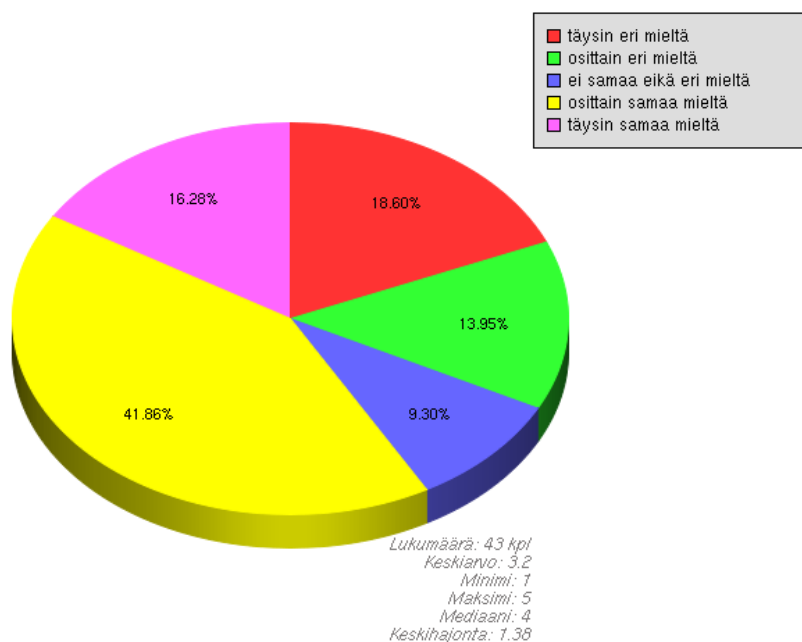
Tekisin mielelläni opintojeni ohella kotipalvelutöitä, jos voisin itse päättää mitä töitä teen.

Vastausten suhteellinen jakauma

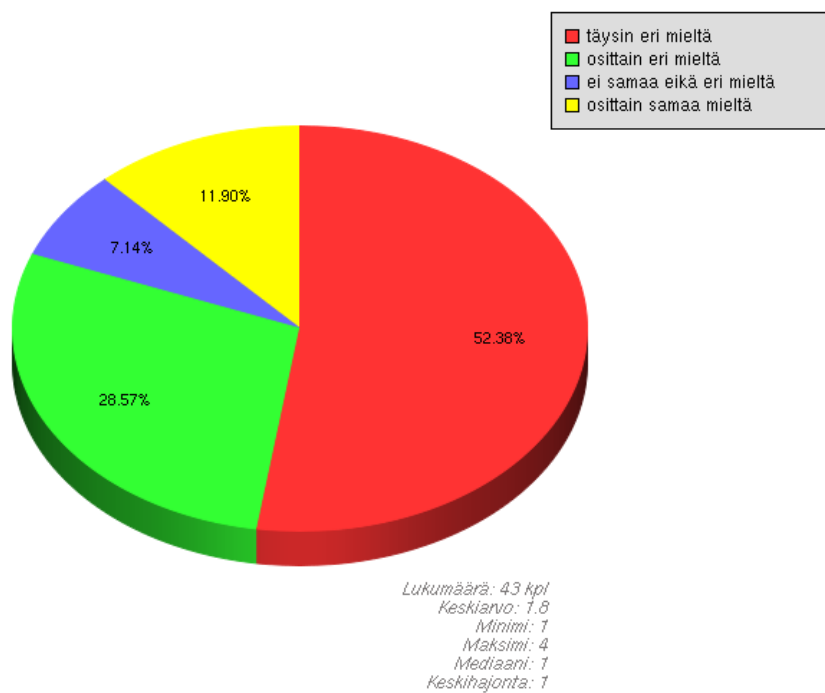
Voisin tehdä valitsemiani kotipalvelutöitä keikkaluontoisesti omalla asuinalueellani.

Vastausten suhteellinen jakauma

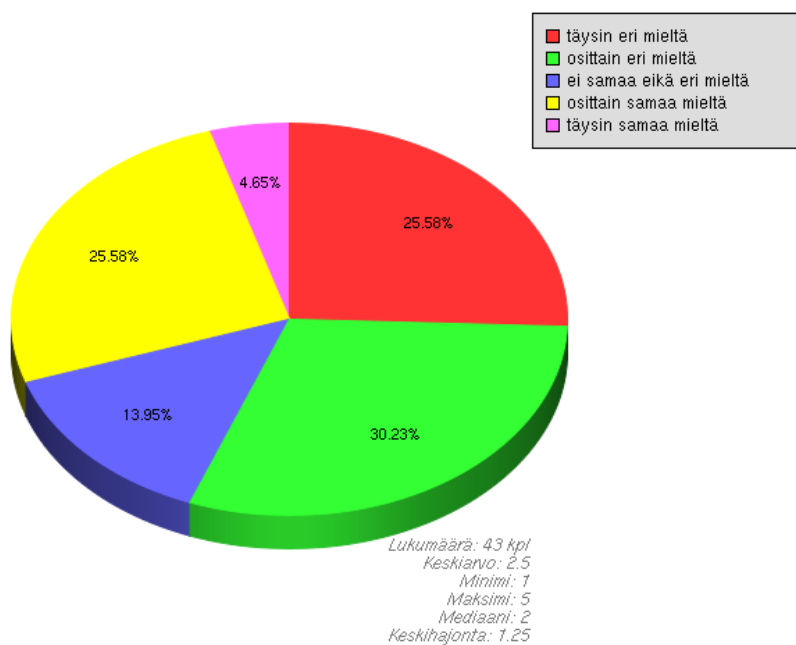
Tekisin mielelläni siivoustöitä.

Vastausten suhteellinen jakauma

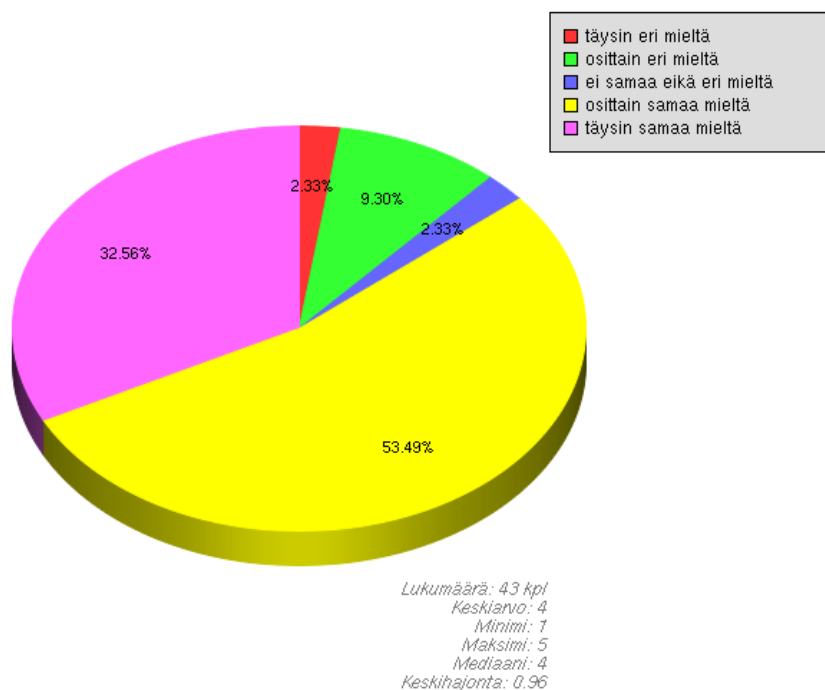
Jos työkeikka vie minulta kaksi ja puoli tuntia aikaa työmatkoineen, niin 22 euroa on siitä asiallinen korvaus.

Vastausten suhteellinen jakauma

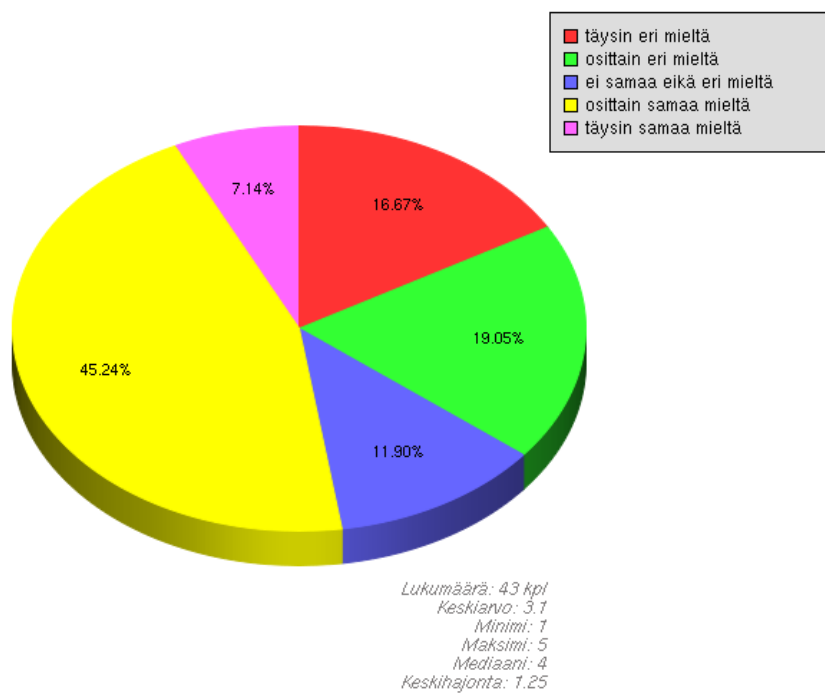
ApulaisAkatemian toimintamalli on kiinnostava tapa hankkia ansioita.

Vastausten suhteellinen jakauma

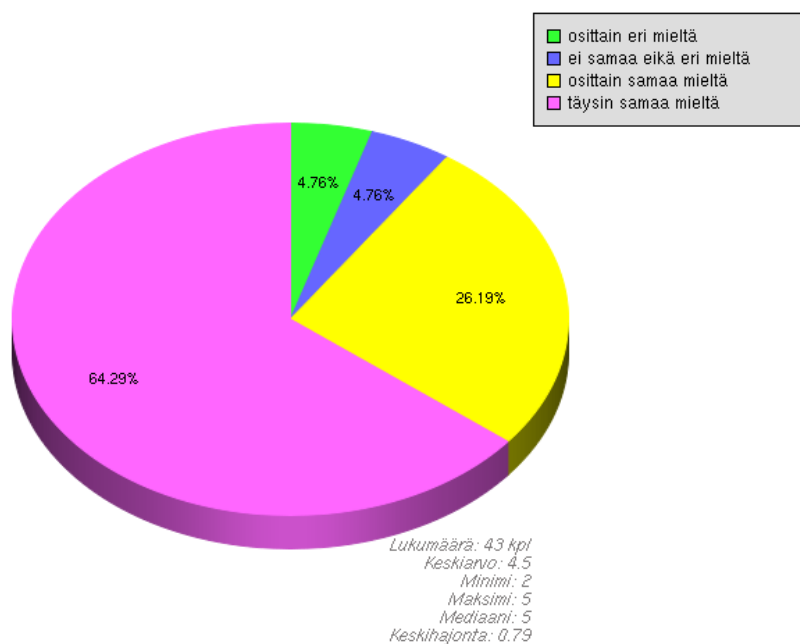
Voisin hakea jäsenyyttä.

Vastausten suhteellinen jakauma

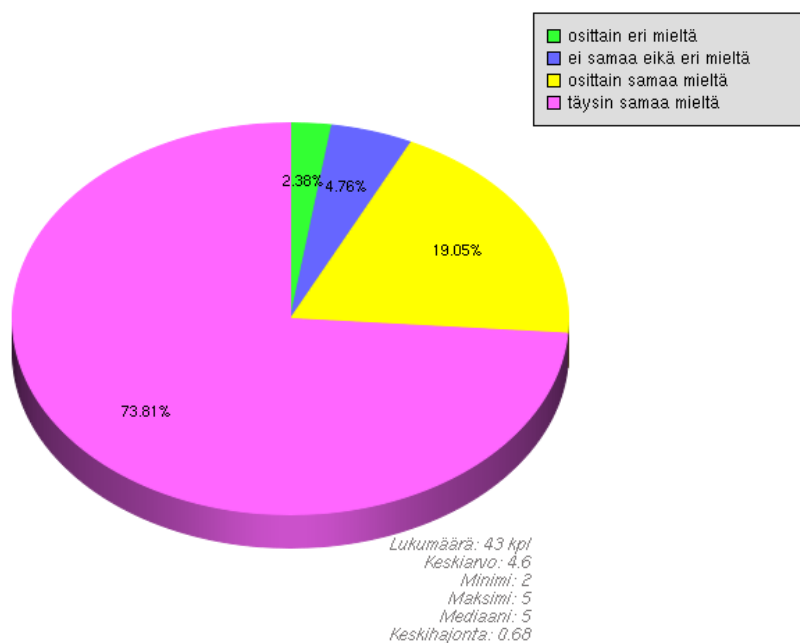
Mallissa on houkuttelevaa se, että
työntekijällä on mahdollisuus valita mitä töitä tekee.

Vastausten suhteellinen jakauma

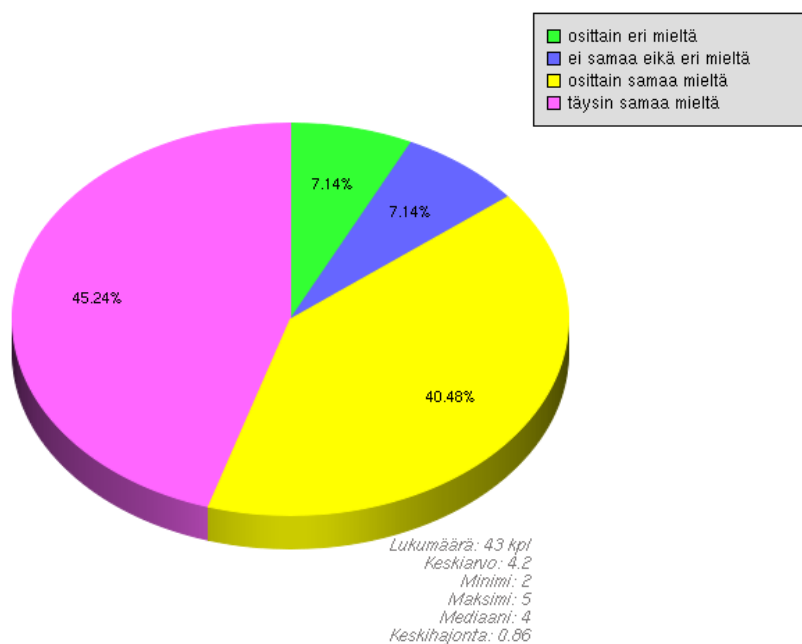
Mallissa on houkuttelevaa se, että
työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa siihen milloin ja missä tekee työtä.

Vastausten suhteellinen jakauma

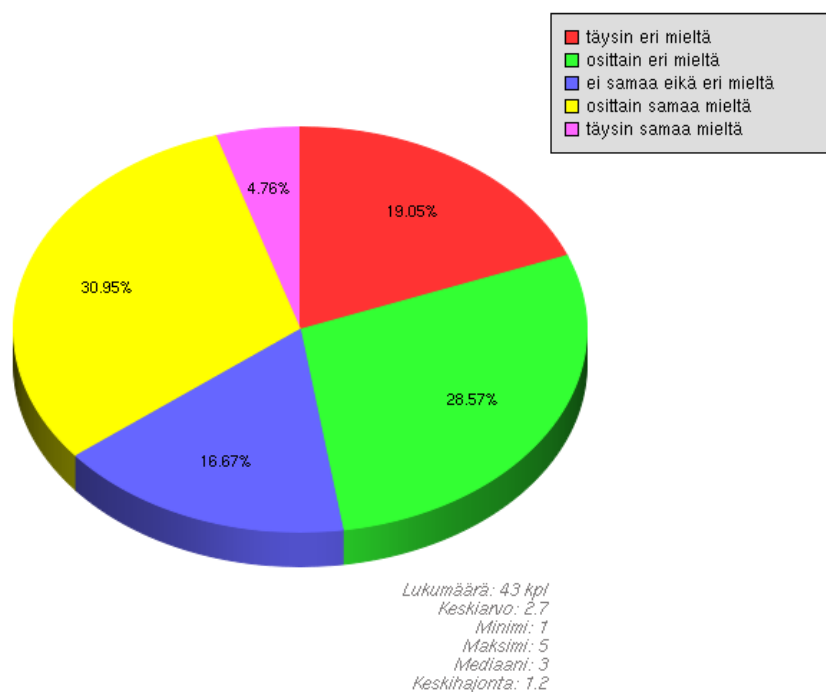
Mallissa on houkuttelevaa se, että
työntekijät omistavat yrityksen.

Vastausten suhteellinen jakauma

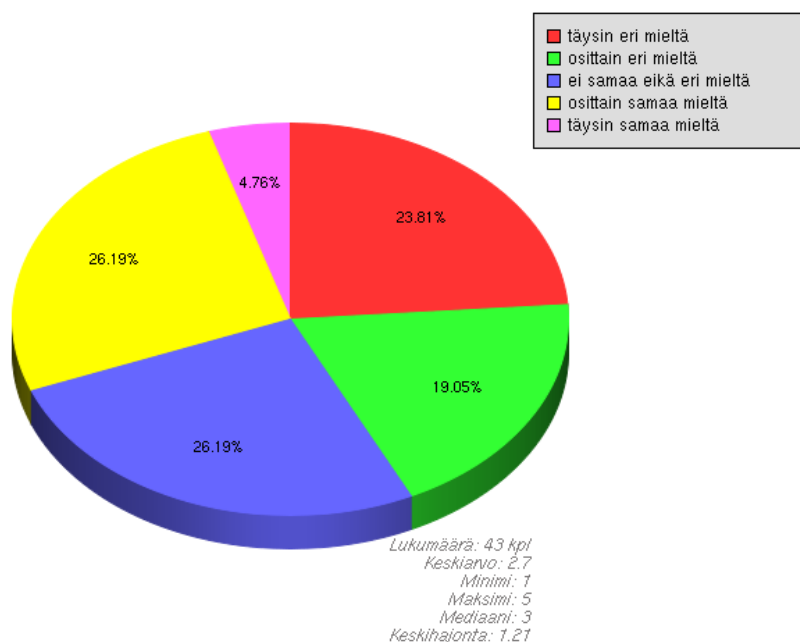
Omistajuus kiinnostaa minua.

Vastausten suhteellinen jakauma

Minua kiinnostaa ApulaisAkatemian tarjoama työ, mutta en haluaisi olla omistaja.

Vastausten suhteellinen jakauma

Mielestäni asiallinen tuntipalkka ApulaisAkatemian töistä on:

9 - 20 e, keskiarvo 12,15 euroa.

Onko ApulaisAkatemian konseptissa jotakin sellaista, jota tulisi mielestäsi muuttaa?

-Konsepti kuullostaa kiinnostavalta! mutta miten se toimii käytännössä mietityttää, jos joku työntekijöistä esim. ei paneudu työhönsä jää yrityksestä huono kuva.

-miksei yrityksellä voisi olla jäsenenä vanhempia ihmisiä?

-Luulen että nuoria opiskelijoita arvelluttaa omistajuus yrityksessä. Sitä konseptia muuttamalla nuoret olisivat ehkä valmiimpia lähtemään mukaan.

-Ei tullut mieleeni, mielenkiintoiselta kuulostava yritys ja toimintamalli, tiedä häntä jos vaikka joskus olisikin tarvetta tämänkaltaisille töille ja lisätienistille.

-Ehkä jonkunlaisen johtoryhmän vastaamaan yrityksen toiminnasta, henkilöitä joilla vastuu yrityksen pyörittämisestä

-Ei.

-ei mielestäni

-Mielenkiintoinen projekti, niille jotka kiinnostuvat asiasta

-Asiakastietojen keruu ennen palvelua, jotta laskutus toimii?

-mielestäni erittäin kiinnostava konsepti.

-eipä juuri, hyvä konsepti

-Ei

-Ikä haarukka on yli 18 vuotiaat, monet 15 vuotiaat ja siitä ylöspäin haluaisivat varmasti osallistua tällaiseen toimintaan jollain lailla. Miten sen voisi lisätä tähän?

-Mainonta pitää muistaa hoitaa niin, ettei asiakkaille(varsinkin eläkeläisille)herää mitään pelkotiloja, että opiskelijat tulevat mellastamaan koteihin..Miten eläkeläiset löytävät palvelun?ilman nettiä

-Kiinnostava ja toimivalta kuulostava konsepti, mutta ei minulle ajankohtainen, koska käyn jo kahdessa työpaikassa.

-Asiakkaalle voisi aina tehdä tarjouksen, jossa tulee mustaa valkoisella kirjoitettua mitä työtehtäviin kuuluu ja tuntihinnat olisi alkaen 20€/h. Kilometrikorvaukset tuntipalkan lisäksi.

Jos et pidä ApulaisAkatemiaa kiinnostavana työnantajana, niin miksi?

-Mielestäni konsepti on ihan kiinnostava, mutta vastaaviahän on markkinoilla jo monia.

-En pidä hanttihommista.

-Pidän kiinnostavana, varsinkin jos omistajuuskonseptia harkittaisiin uudelleen.

-:) Uskon että moni voi hyötyä tästä yrityksestä, tai siis että yritys tarjoaa juuri sellaisia töitä, joita moni esim opiskelija saattaisikin kaivata. Varmasti monelle hyvä vaihtoehto.

-Pidän kiinnostavana ja ajatus on todella hyvä ja uudenlainen innovaatio, nice! Satun jo olemaan osa-aikaisessa työsuhteessa, joten itselläni ei ole tarvetta hake ko. yritykseen töihin

-Ainoa syy on se, että haluaisin työskennellä sellaisella alalla, missä voisin kuvitella työskenteleväni myös valmistuttua.

-Ei ole minua kiinnostavia töitä.

-olen kouluttautunut eri alalle ja minulla on jo työpaikka

-Toimialan takia, työtehtävät eivät kiinnosta.

-En ole kiinnostunut alan töistä, haen jotain haastavampaa työurani kehityksen kannalta.

-kiinnostava varmaan joillekin, itselle ei, koska teet töitä eri alalla

-En ikinä tekisi siivoajan töitä työkseni, en myöskään pidä lapsista. Mitä kokkaamiseen ja elektroniikan asentamiseen yms. tulee niin itse kuulun lähinnä niihin apua tarvitseviin :D

-Kyseinen ala ei ole kiinnostava, ja olen edennyt uralla jo pidemmälle. Niin sanotut hantti hommat ei kiinnosta niin paljoa tai sen tulisi liittyä jotenkin mielenkiinnon kohteeseen

-Minua ei kiinnosta kyseiset työtehtävät.